



पाठ्यक्रम སློབ་ཚན། | SYLLABUS

बौद्ध दर्शन

ནང་པའི་ལྷ་གྲུབ།

Buddhist Philosophy

उत्तर मध्यमा प्रथम अधिसत्र से चतुर्थ अधिसत्र

དབུ་མ་གོང་མ་རྒྱལ་ས་དང་པོ་ནས་བཞི་པ་བར།

Uttar Madhyama First Semester to Fourth Semester



केन्द्रीय उच्च तिब्बती शिक्षा संस्थान

དབུ་མ་གོང་མ་རྒྱལ་ས་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་།

Central Institute of Higher Tibetan Studies

(Deemed to be University)

Sarnath, Varanasi 221007

केन्द्रीय तिब्बती अध्ययन विश्वविद्यालय, सारनाथ, वाराणसी
(मान्य विश्वविद्यालय)

उत्तरमध्यमा प्रथम वर्ष

पाठ्यक्रम

SYLLABUS

UTTAR MADHYAMA 1st YEAR



भोट विद्या संस्थानम्

CENTRAL UNIVERSITY OF TIBETAN STUDIES
(A DEEMED UNIVERSITY)
SARNATH, VARANASI
2015

དབུས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་།

དབུ་མ་གོང་མ་ལོ་རིམ་དང་ལོ།
སློབ་ཚན།

पाठ्यक्रम
उत्तरमध्यमा प्रथम वर्ष



भोट विद्या संस्थानम्

केन्द्रीय तिब्बती अध्ययन विश्वविद्यालय
सारनाथ वाराणसी ,
2015

विषय सूची

Contents

विषय / Subjects

पृष्ठ संख्या / Pg. Nos.

उत्तरमध्यमा प्रथम वर्ष / Uttar Madhyama First Year

1. परीक्षा विषय विवरण / Scheme of Examination
2. अनिवार्य विषय / Compulsory Subjects
3. वैकल्पिक विषय (क वर्ग)/ Sampradaya Subjects
4. वैकल्पिक विषय (वर्ग ख) / Optional Subjects
5. कण्ठस्थ वाक् परीक्षा / Kanthasth Vak

उत्तरमध्यमा प्रथम वर्ष / Uttar Madhyama First Year

परीक्षा विषय विवरण / Details of Examination Subjects

यह परीक्षा दो अधिसत्रों में निम्नांकित विषयों में सम्पन्न होगी ।

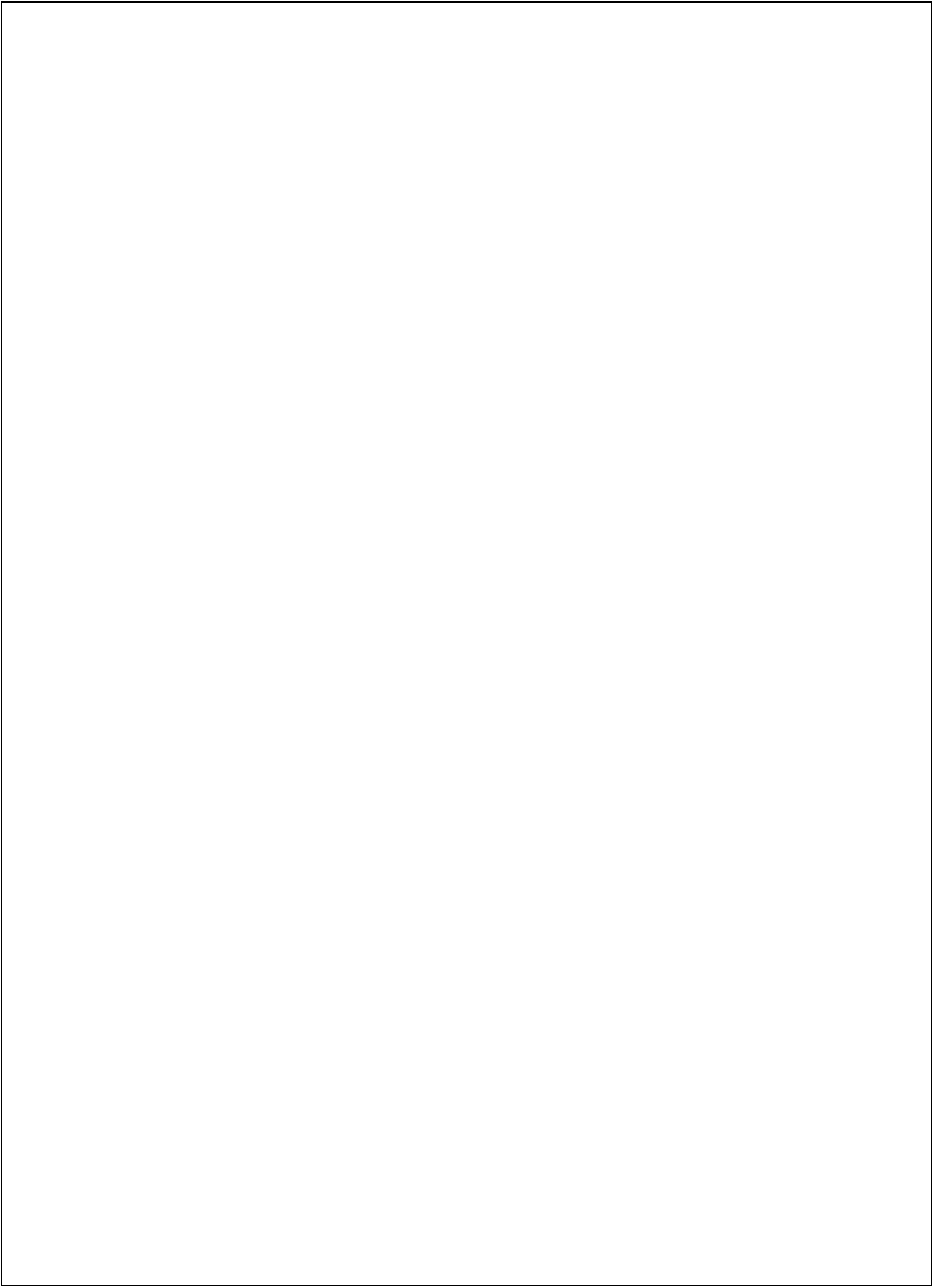
There are two Semester in one full academic year.

विषय Subjects	पूर्णांक Full Marks (70+30) = 100	उत्तीर्णता के लिये प्राप्ताङ्क Pass Marks (25+11) = 36
1. अनिवार्य तिब्बती / Compulsory Tibetan	100	36
2. अनिवार्य संस्कृत / Compulsory Sanskrit	100	36
3. अनिवार्य हिन्दी अथवा अंग्रजी / Compulsory Hindi or English	100	36
4. मूलशास्त्र Moolshastra	100	36
5. वैकल्पिक "क वर्ग" विषय / Optional 'Kavarg' Subjects (जिङ्मा, कर्ग्युद, साक्या, गेलुग, बोन) (Nyingma, Kargyud, Sakya, Gelug, Bon, Bhot-Ayurved) इसमें से केवल एक विषय में छात्र प्रविष्ट होगा । Students have to opt for only one subject among all optional subjects.	100	36
6. वैकल्पिक "ख वर्ग" विषय / Optional 'Khavarg' (नागरिक शास्त्र, अर्थशास्त्र, तिब्बती इतिहास, एशिया इतिहास, पालि तथा संस्कृत) (Political Science, Economics, Asian History, Tibetan History, Pali or Sanskrit) इसमें से केवल एक विषय में छात्र प्रविष्ट होगा । Students have to opt for only one subject among the all optional subjects.	100	36

केवल द्वितीय अधिसत्र की परीक्षा में कण्ठस्थ वाक् परीक्षा पूर्णाङ्क 100 अङ्क की होगी ।
The Viva-voce examination of 100 marks shall be conducted only in the second semester.
प्रथम खण्ड परीक्षोत्तीर्ण छात्र द्वितीय खण्ड की परीक्षा में सम्मिलित होंगे ।
Whichever students(s) pass (es) in the First Semester shall take the Second-Semester examination.
प्रथम वर्ष की परीक्षा में श्रेणी निर्धारित नहीं होगी ।
Division shall not be decided after the First-Semester examination.

FIRST SEMESTER

प्रथम अधिसत्र



UM 1st Year

དབུ་མ་གོང་མ་ལོ་རིམ་དང་པོ།

1st Semester

རྒྱགས་དུས་དང་པོའི་སློབ་ཚན་སོགས།

Course and Marks 100

༡༥ སློབ་ཚན།

༡ བད་སློང་། འགྲེལ་ཆེན་སུམ་རྩུ་པ། (མཐའ་དཔུང་ལྷན་པོ།) ༤༠

༢ བད་དག་ ངག་སློན་ལེའུང་དང་པོའི་ཇ་སྡེ་ནས་ན་སྡེ་བར། ༢༠

༣ ཚུམ་རིག་ སྐྱང་ཚུམ་མགར་བ་སློབས་རྒྱལ་དང་ཡེ་གཤམ་ལྷ་མོ། ༡༠

བྱིན་བསྐྱེམས་ཨང་འཕྲོ་བ། ༢༠ **Total marks 70**

Books and Authors

༡༥ ཚུམ་པ་པོ་དང་སློབ་དེབ།

༡ སེ་ཏུ་པའ་ཆེན་གྱི་མུ་ཏིག་ཕྱིང་མངོས།

༢ དཔལ་ཁང་གི་དག་ཡིག་ངག་སློན།

༣ རྗེ་རྒྱལ་པོའི་སྐྱང་ཚུམ།

གཤམ་ རྒྱུ་གི་ ལྷན་འགྲུབ་ལྷན་འགྲུབ་ལྷན་འགྲུབ་

༡ རྒྱུ་གི་ ལྷན་འགྲུབ་ལྷན་འགྲུབ་ལྷན་འགྲུབ་ལྷན་འགྲུབ་ལྷན་འགྲུབ་

༢ རྒྱུ་གི་ ལྷན་འགྲུབ་ལྷན་འགྲུབ་ལྷན་འགྲུབ་ལྷན་འགྲུབ་ལྷན་འགྲུབ་

༣ རྒྱུ་གི་ ལྷན་འགྲུབ་ལྷན་འགྲུབ་ལྷན་འགྲུབ་ལྷན་འགྲུབ་ལྷན་འགྲུབ་

༤ རྒྱུ་གི་ ལྷན་འགྲུབ་ལྷན་འགྲུབ་ལྷན་འགྲུབ་ལྷན་འགྲུབ་ལྷན་འགྲུབ་

INTERNAL ASSESSMENT (FULL MARKS – 30)

1) Class Attendance

2) Class Assignment

3) Class Presentation

उत्तरमध्यमा प्रथम वर्ष

अनिवार्य संस्कृत (द्वितीय पत्र)

प्रथम अधिसत्र पूर्णाङ्क ७०

(क) मणिका १ से ७ पाठ

- | | |
|---|----|
| 1. गद्यांश व पद्यांश का हिन्दी अनुवाद | १० |
| 2. पाठ का सारांश | ०६ |
| 3. पाठ से सम्बद्ध एक गद्य एवं उससे ५ प्रश्न | ०५ |
| 4. पाठ से सम्बद्ध लघु प्रश्न | ०५ |
| 5. अन्य विविध प्रश्न | ०५ |

(ख) ग्रन्थगत व्याकरण का व्यावहारिक ज्ञान

१५

(ग) सुभाषित त्रिशती (सुजन पद्धति)

०७

बौद्धकथा – इन्द्रनाम ब्राह्मणावदानम् दिव्यावदान से

०७

(घ) अनुवाद

१०

सहायक ग्रन्थ :-

- I. मणिका NCERT, NEW DELHI
- II. सुभाषित त्रिशती-भर्तृहरि योगीन्द्र
- III. दिव्यावदानम् – ed. P.L. Vaidya
- IV. नवीन अनुवाद चन्द्रिका – चक्रधर हंस

आन्तरिकमूल्यांकनम् – पूर्णाङ्क: ३०

- १) कक्षोपस्थितिः
- २) गृहकार्यम्
- ३) कक्षायां प्रस्तुतीकरणम्

ENGLISH
UTTAR MADHYAMA I
FIRST SEMESTER, PAPER III
WRITTEN EXAMINATION (FULL MARKS – 70)

SECTION – A – READING (10 marks)

Two unseen passages, consisting of 5 marks each, with a variety of comprehension questions including vocabulary skills such as word formation and inferring meaning will be asked. The total length of both the passages together should be around 1100 words.

The passages could be of any of the following two types:

1. Factual passage (eg., instruction, description or report)
2. Discursive passage involving opinion (eg., argumentative or persuasive)

Question types will include:

1. Short-answer-type questions to test local, global and inferential comprehension
2. Note making in an appropriate format
3. Summarizing and abstraction

SECTION – B – WRITING (15 marks)

Three questions consisting of 5 marks each from the following types may be given with internal choices:

1. A factual description of any event or incident, a report or a process based on verbal input is to be provided in about 80 – 100 words.
2. A visual input is to be given in about 100 – 150 words. The output may be descriptive or argumentative in nature such as an article for publication in a newspaper or a school magazine or a speech.
3. Students have to write one out of two letters based on given inputs. Letter types shall include business or official letters (for making enquiries, registering complaints, asking for and giving information, placing orders and sending replies).

SECTION – C – GRAMMAR (20 marks)

A variety of short questions shall involve the use of particular structures within a context (i.e., not in isolated sentences). Test types shall include gap-filling (gap-filling exercises with blanks at regular intervals), sentence completion, reordering word groups into sentences, editing, error correction and sentence transformation. This category shall consist of five

questions. Among these five, three shall consist of ten questions of ½ mark each. The rest of the two shall consist of twenty questions each of ¼ mark each.

The students will have to learn and practise the following items of grammar:

1. Determiners
2. Tenses
3. Modals
4. Error Correction
5. Editing Task
6. Reordering of sentences

SECTION – D – LITERATURE (25 marks)

Questions on the prescribed textbooks will test comprehension at different levels – literal, inferential and evaluative – based on the following prescribed text books:

1. **Hornbill**: Text Book, Published by NCERT, New Delhi
2. **Snapshots**: A Supplementary Reader, Published by NCERT, New Delhi

The pattern of examination shall be in the following manner:

1. In the first part of this category, six questions shall be set all of which shall be compulsory. These six questions shall consist of 3½ marks each. In total there shall be 21 marks in this part.
2. The second part of this category shall consist of four reference-to-the-context questions of 2 marks each. Out of these, only two questions need to be attempted. In total there shall be 4 marks in this part.

The following lessons are prescribed from Hornbill:

1. The Portrait of a Lady – Khushwant Singh
2. A Photograph – Shirley Toulson
3. We're not afraid to die ... If we can be together – Gordon Cook and Allan East
4. Discovering Tut: the Saga Continues – A. R. Williams
5. The Laburum Top – Ted Hughes

6. Landscape of the Soul – Nathalie Trouveroy
7. The Voice of the Rain – Walt Whitman

The following lessons are prescribed from Snapshots:

1. The Summer of the Beautiful White Horse –William Saroyan
2. The Address – Margo Minco
3. Ranga’s Marriage – Venkatesh Iyengar
4. Albert Einstein at School – Patrick Pringle

INTERNAL ASSESSMENT (FULL MARKS – 30)

- 1) Class Attendance
- 2) Class Assignment
- 3) Class Presentation

उत्तरमध्यमा प्रथम वर्ष

प्रथम अधिसत्र

हिन्दी

तृतीय पत्र

पूर्णांक-70

पाठ्य-

- क. 1. निबन्ध-निकुंज - सम्पादक - डॉ० विश्वनाथ प्रसाद, डॉ० रामसुधार सिंह, संजय बुक सेण्टर, गोलघर, वाराणसी।
जगत्-प्रवाह, आचरण की सभ्यता, जीने की कला, चमचे की दिल्ली यात्रा एवं संस्कृति का शेषनाग।
2. छोटे नाटक - सम्पादक- डॉ० शुकदेव सिंह, अनुराग प्रकाशन, वाराणसी
औरंगजेब की आखिरी रात, पर्दे के पीछे, विषकन्या, बन्दी एवं और वह जा न सकी।

ख. व्याकरण और रचना-

- शब्द-रचना—उपसर्ग और प्रत्यय
- मुहावरे
- पत्र-लेखन (कार्यालयी और सम्पादक के नाम)

इकाई - 1

- व्याख्या-दो 2×5=10

इकाई - 2

- निबन्ध एवं एकांकी का परिचय, लेखक का साहित्यिक परिचय, पठित अंशों की विषयवस्तु एवं पत्र-लेखन पर आधारित छह दीर्घ उत्तरीय प्रश्न 6×5=30

इकाई - 3

- पाठ सारांश, विषयवस्तु, निबन्ध और छोटे नाटकों की विशेषताओं पर पाँच लघूत्तरीय प्रश्न 5×3=15

इकाई - 4

- पठित निबन्धों, छोटे नाटकों एवं व्याकरण पर आधारित पन्द्रह अत्यन्त लघूत्तरीय प्रश्न 15×1=15

सहायक ग्रन्थ-

- | | |
|----------------------------------|--|
| 1. हिन्दी नाटक : उद्भव और विकास | डॉ० दशरथ ओझा, राजपाल एण्ड संस, दिल्ली |
| 2. आधुनिक हिन्दी नाटक | डॉ० नगेन्द्र, साहित्य रत्न भण्डार, आगरा |
| 3. हिन्दी निबन्ध और निबन्धकार | डॉ० रामचन्द्र तिवारी, विश्वविद्यालय प्रकाशन, वाराणसी |
| 4. हिन्दी का गद्य-साहित्य | डॉ० रामचन्द्र तिवारी, विश्वविद्यालय प्रकाशन, वाराणसी |
| 5. हिन्दी निबन्ध | डॉ० प्रभाकर माचवे |
| 6. हिन्दी निबन्धकार | डॉ० जयनाथ नलिन |
| 7. आधुनिक हिन्दी व्याकरण और रचना | डॉ० वासुदेवनन्दन प्रसाद, भारती भवन (पब्लिशर्स एण्ड डिस्ट्रीब्यूटर्स) गोविन्द मित्र रोड, पटना |
| 8. लेखक समीक्षा | डॉ० श्यामलकान्त वर्मा, संजय बुक सेण्टर, गोलघर, वाराणसी |

Uttar Madhyama 1st, Moolshastra, First Semester, 4th Paper,
Total 100 marks, Written Examination 70 marks, Internal
Examination 30 marks

དེ་མ་ངམ་མ་དང་། གས་ས་དང་། དེ་མ་བ་བ་པ་རབ་
 བ་ད་བ་ད་པ་བར་ཆ་ཚང་དང་ བ་དེ་ན་མ་གས་མ་འལ་པ། གེ་མ་
 ག་པ་མ་རགས་དང་། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ག་བལ་མ་བ་ན་པ།
 (1.credit) ག་བ་བ་པ་བ་མ་པ་དེ་ས་པ་དང་ བས་མ་མ་འལ་
 བ་མ་ལ། ༢ ག་འུ་ན་མ་མ་ག་ང་པ་ཐབས་མ་ག་པ་རགས་
 བ་ན་པ། ༣ བ་བར་འུ་པ་མ་མ་ག་ང་བ་ཐབས་མ་ག་བལ་
 མི་རང་བ་ན་བ་ན་པ། ལེ་ག་ག་ག་རང་དབང་ཅན་མི་བདག་དང་།
 རང་མ་བ་བ་བདག་དཔལ་བ་ན་པ། (1.credit) ག་གཙང་འུ་ན་མ་
 མ་ག་ང་ཐབས་མ་ང་མ་གཙང་བར་ས་ནས་འདྲ་ཆགས་མ་ག་
 པ་བ་ན་པ། ༢ བདག་མ་འུ་པ་མ་མ་ག་ང་བ་ཐབས་མ་གང་ཟག་མ་
 བདག་དཔལ་རགས་བ་ན་པ། ༣ རབ་དཔང་བ་ས་ས་མ་འལ་དང་
 མ་ན་ང་པ་མ་ང་ལ་བ་ན་པ། གེ་ང་བ་མས་པ་དཔལ་མ་
 དང་། གཞན་མ་དཔལ་དེ་གས་བསལ་བ་ན་པ། (1.credit) ག་གཞན་
 མ་བལ་དང་མས་པ་དང་ང་མ་ཉམས་མ་ན་ལ། ༢ བ་
 བ་ན་འུ་ན་ང་ཐབས་དང་། ཆགས་ཅན་ལ་ངས་མ་བ་གས་དང་། མ་
 མ་ཅན་ལ་གཞན་བ་ན་པ། རེ་འདྲ་མ་མ་མ་ངས་མ་བ་
 མ་གས་མ་བ་ན་ནས་མ་ངས་ཐབས། (0.75.credit) ག་འདྲ་མ་ལ་
 དེ་གས་ནས་མ་ངས་མ་ན་འུ་ར་བ་བ་བས་མ་འུ་པར་ག་ན་
 མ་བ་ན་ལ། ༢ ལས་དང་བ་ངས་འུ་ར་ས་པ་མས་ལ་བས་
 ག་ན་མི་ཐབས་མཁས་པས་ལམ་བ་ན་ལ། ༣ རང་བ་ན་དཔལ་བ་
 ག་མ་ས་ནས་དཔལ་མ་དཔལ་དཔལ་མ་ང་འལ་ནས་ཉམས་མ་
 མ་ལ།

INTERNAL ASSESSMENT (FULL MARKS – 30)

- 1) Class Attendance
- 2) Class Assignment
- 3) Class Presentation

དབུ་མ་གོང་མ་ལོ་རིམ་དང་པོ།
འདུ་ལྷན་གྱི་གཞུང་།

U. M. 1st Year
Bon Moolshastra

རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་ལྟར་དང་པོ།
དྲི་ཤོག་བཞི་པ།
འབྲི་བ་སྐོར་ལས་བརྒྱ་ཚ། 700

1st Semester
Paper 4th
Total Marks 100 (Written Examination 70)

སློབ་ཚན།
མིང་པའི་མཛོད་ལྷན་ལས་གནས་དང་པོ། བཀའ་མ། བདེན་པ་བོན་གྱི་མཛོད་སློབ་སྦྱོར་
འགྲེལ་འཕྲུལ་གྱི་སློབ་མཉམས་གནས་དང་པོ། 70 མཛོད་པ་པོ། དྲན་པ་ནམ་མཁའ།
ཀ ལོ་རྒྱུས་གྱི་ལེན་དང་འདུ་སྐོར་གྱི་དོན་བོད་སྐད་དུ་བསྒྲུབ་ཚུལ་བཞུགས་པ།
ཁ མིང་པ་གསུམ་བཞུགས་པ།

INTERNAL ASSESSMENT (FULL MARKS – 30)

- 1) Class Attendance
- 2) Class Assignment
- 3) Class Presentation

དབུ་མ་འོག་མ་ལོ་རིམ་དང་པོ།
ཀ་ཟླའི་སློབ་ཚན་ཁོངས་རྒྱུ་མའི་རང་གཞུང་།

Nyingma Sampradaya

Uttar Madhyama I, First Semester, 5th Paper

Total Marks – 100

Written Examination – 70 marks

རྒྱལ་སྤྱི་དབུ་མ་འོག་པོ།
དྲི་ཤོག་ལྡེ་བ།
ཁྱོད་བསྐྱེམས་བརྒྱ་ཆ།༧༠

སློབ་ཚན། མཁས་པའི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པའི་སློབ་ཚུལ་ལས། དབུ་ནས་མཁས་བྱའི་
གནས་བརྒྱད་པ་བདེན་པ་ལ་མཁས་པའི་བར།
རྩ་བ་མཛད་པ་པོ། འཇམ་མགོན་མི་པམ་རིན་པོ་ཆེ།
བཙུན་གྱི། ༡ སྤང་པོ་ལ་མཁས་པ། ༢ མཁས་ལ་མཁས་པ། ༣ རྒྱུ་མཛེད་ལ་མཁས་པ།
༤ རྟེན་འབྲེལ་མཁས་པ། ༥ གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པ། ༦ དབང་པོ་
ལ་མཁས་པ ༧ དུས་ལ་མཁས་པ ༨ བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་བཅས་སོ།

INTERNAL ASSESSMENT (FULL MARKS – 30)

- 1) Class Attendance
- 2) Class Assignment
- 3) Class Presentation

དབུ་མ་འོག་མ་ལོ་རིམ་དང་པོ།
ཀ་ལྔའི་སློབ་ཚན་ཁོངས་བཀའ་བརྒྱུད་རང་གཞུང་།

Kargyud Sampradaya, 5th Paper

Uttar Madhyama I, First Semester

Total Marks – 100

Written Examination – 70 marks

རྒྱལ་སྤྱོད་དང་པོ།
དྲི་ཤོག་ལྡེ་པ།
སྤྱོད་བསྐྱེལ་སྤྱོད་ཀྱི་ལོ་
སློབ་ཚན་ ཚོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་བཤད་པ་འགྲེལ་པ་ལྷགས་ལས་གནས་དང་
པོའི་འགྲེལ་།
མཛོད་པ་པོ། ཀུན་མཁྱེན་པ་དང་པོ།
དྲི་བ་བཅོ་སྐབས་། གཞུང་དངོས་གཙོ་བོར་གཞིར་བཞག་སྟེ་ཞར་བྱུང་གི་ཚུལ་དུ་
ཚོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་བཤད་པ་ལོ་ལྟར་ཅོམ་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཀྱི་དྲི་བ་
གནང་རྒྱ།

INTERNAL ASSESSMENT (FULL MARKS – 30)

- 1) Class Attendance
- 2) Class Assignment
- 3) Class Presentation

དབུ་མ་འོག་མ་ལོ་རིམ་དང་པོ།
ཀ་ཇེའི་སློབ་ཚན་ཁོངས་ས་སྐྱེ་རང་གཞུང་།

Sakya Sampradaya

Uttar Madhyama I, First Semester, 5th Paper

Total Marks – 100

Written Examination – 70 marks

རྒྱལ་ས་དུས་དང་པོ།
དེ་ཤོག་ལྟ་པ།
བྱིན་བཞུགས་བརྒྱ་ཆ། ༡༠
སློབ་ཚན། མཚོན་གནས་དང་པོའི་འགྲེལ་པ་ཚོས་མངོན་གསལ་བྱེད་ལེགས་བཤད་
རྒྱ་མཚོ།
མཚོན་པ་པོ། མཚོན་སློབ་བཟང་གྲགས་པ།
མཚོན་བཞུགས། ཚོས་མངོན་པ། དགོས་སོགས་ཚོས་བཞི། ཟག་བཅས་རྒྱས་བཤད།
ཟག་མེད་རྒྱས་བཤད། འདུགས་བྱས་སྤྱི་རྒྱས་པར་བཤད་པ། སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཚོན་
རྒྱས་པར་བཤད་པ་བཅས་སོ།

INTERNAL ASSESSMENT (FULL MARKS – 30)

- 1) Class Attendance
- 2) Class Assignment
- 3) Class Presentation

དབུ་མ་འོག་མ་ལོ་རིམ་དང་པོ།
ཀ་ལྗེའི་སློབ་ཚན་ཁོངས་དགེ་ལུགས་རང་གཞུང་།

Gelug Sampradaya

Uttar Madhyama I, First Semester, 5th Paper

Total Marks – 100

Written Examination – 70 marks

རྒྱལ་སྤྱི་དབུ་མ་འོག་མ་ལོ་རིམ་དང་པོ།
དེ་ལྗེའི་སློབ་ཚན་ཁོངས་དགེ་ལུགས་རང་གཞུང་།
ཁོངས་དགེ་ལུགས་རང་གཞུང་། ༧༠
སློབ་ཚན་ཁོངས་དགེ་ལུགས་རང་གཞུང་། རྒྱལ་སྤྱི་དབུ་མ་འོག་མ་ལོ་རིམ་དང་པོ།
ཁོངས་དགེ་ལུགས་རང་གཞུང་། རྒྱལ་སྤྱི་དབུ་མ་འོག་མ་ལོ་རིམ་དང་པོ།

INTERNAL ASSESSMENT (FULL MARKS – 30)

- 1) Class Attendance
- 2) Class Assignment
- 3) Class Presentation

དབུ་མ་གོང་མ་ལོ་རིམ་དང་པོ།
ཀ་སྐོའི་སློབ་ཚན་ཁོངས་གཞུང་དུང་བོན་གྱི་རང་གཞུང་།
རྒྱལ་སྐྱོམ་དང་པོ།
ཏཱ་ལོ་གཞུང་།
ཁྱོད་བསྐྱོམས་བརྒྱ་ཆ། 700

U. M. 1st Year
Bon Sampradaya
1st Semester
Paper 5th
Total Marks 100 (Written Examination 70)

སློབ་ཚན།
མིང་པའི་མཚན་ལུག་གི་གཞུང་འགྲེལ་འཕྲུལ་གྱི་སློན་མེ་ལས་གནས་དང་པོ་ཆ་ཚང་།
ཨང་། 70 མཚན་པ་པོ། རྒྱལ་བ་མཉམ་མེད་པ།
ཀ མཚན་བཅོམ་དང་འཆད་ཉན་བྱེད་ཚུལ་བསྟན་པ།
ཁ མིང་པ་གསུམ་བསྟན་པ།

INTERNAL ASSESSMENT (FULL MARKS – 30)

- 1) Class Attendance
- 2) Class Assignment
- 3) Class Presentation

དབུ་མ་གོང་མ་ལོ་རིམ་དང་པོ། U.M. First Year

བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ། Sowa Rigpa

རྒྱུགས་དུས་དང་པོ། First Semester

རྩི་ཤོག་ལྔ་པ། Fifth Paper

འབྲི་བ་ལྔ་པའི་མངའ་བོད་པ། 100 Total Marks 100(Written Examination 70)

སྒྲིབ་ཚན། གསོ་བ་རིག་པའི་ལོ་རྒྱུས་སྟོན་ཆ།

༡། རིག་གནས་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གསོ་བ་རིག་པར་བསྐྱབ་པའི་དགོས་པ།

༢། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་ཀྱི་རིག་པ་ཇི་ལྟར་དར་ཚུལ།

༡) དང་པོ་ལྟ་ཡུལ་དང་དེ་ནས་མི་ཡུལ་དུ་དར་ཚུལ།

༢) སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ལྟ་དང་དྲང་སྲོང་གི་ལྷགས།

༣) འཛོལ་བྱེད་གཞིན་རྒྱས་སྐྱེས་ཇི་ལྟར་སྤེལ་ཚུལ།

༤) སྒྲིབ་དཔོན་དཔལ་ལོས་སྐྱེས་སྤེལ་ཚུལ།

༥) ལ་ཆེ་ལྷ་པ་མངོན་དགས་སྐྱེས་སྤེལ་ཚུལ།

ག། བོད་ཡུལ་དུ་གསོ་བ་རིག་པ་དར་ཚུལ།

༡) གདོད་མའི་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ནད་སེལ་སྐྱེས་ཀྱི་རིག་པ་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ།

༢) གནའ་རབས་བོན་ལྷགས་ལ་བརྟེན་པའི་བོད་སྐྱེས་བྱུང་ཚུལ་དང་དར་ཁྲབ།

༣) བོད་ཀྱི་ཚོས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་བོད་སྐྱེས་དར་ཁྲབ་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ།

༤) བོད་སེལ་བྱའི་དུས་རབས་སུ་བོད་སྐྱེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་དར་ཁྲབ།

༥) གཏེར་སློན་དོར་འབྲམ་ཚོས་གྲགས་ལ་སོགས་པ་གསོ་དབྱེད་གཏེར་མའི་ལོ་རྒྱུས།

༦) བྲ་པ་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱུད་གཞི་གཏེར་ནས་བཞེས་ཚུལ་དང་སྐྱེས་ཀྱི་རིག་པ་སྤེལ་ཚུལ།

ཅ་གཞུང་དང་བྱུར་བལྟའི་སྒྲིབ་དེབ།

༡) ཁོག་འབྲུགས་དྲང་སྲོང་དབྱེས་པའི་དགའ་ལྷོ་ན། རྩི་སྤྱོད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ། དཔར་བསྐྱུན་པ། རྒྱན་

ཚུས་ཁང་། ཤོག་གྲངས། ༡ ནས་ ༣༦། ༤༠ ནས་ ༣༠༦།

༢) བོན་གྱི་འབྱུང་བ་ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་མགྲིན་རྒྱན། བསྐྱེད་འཛིན།

༣) གངས་ལྗོངས་གསོ་བ་རིག་པ་སྐྱེས་པའི་ཉིན་བྱེད་རིམ་བྱོན་གྱི་རྣམ་ཐར། བྲམས་པ་འབྲིན་ལས།

༤) གསོ་བ་རིག་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བང་མངོན་གཡུ་ཐོག་ལྷ་མ་བྲན་པའི་ལོ་ན། ལུ་པ་སངས་ཡོན་ཏན།

INTERNAL ASSESSMENT (30 MARKS)

1. Class Attendance
2. Class Assignment
3. Class Presentation

Political Science (B Varg)
Uttar Madhyama (UM) I, First Semester
6th Paper
M.M.: 70

PRINCIPLES OF POLITICAL SCIENCE

1. Political Science:

Definitions, Theories, Relation with History, Economics, Psychology, Sociology

2. State:

Different theories
Different theories of its origin

3. Sovereignty:

Definition, Meaning, Kinds and Characteristics

4. Law:

Definition, Meaning, Sources, Kinds

5. Liberty:

Definition, Meaning, Kinds and Characteristics

6. Equality:

Definition, Meaning, Kinds and Relation with Liberty

INTERNAL ASSESSMENT (30 MARKS)

4. Class Attendance
5. Class Assignment
6. Class Presentation

ECONOMICS (B VARG)

UTTAR MADHYAMA I

6TH PAPER

FIRST SEMESTER

WRITTEN EXAMINATION (FULL MARKS – 70)

1. **HUMAN WANTS:**
Meaning, Characteristics and Classification of Wants, Difference between Human Want and Demand
2. **DEMAND:**
Meaning and Kinds of Demand, Factors on which Demand Depends, Law of Demand
3. **UTILITY:**
Meaning, Marginal and Total Utility, Law of Diminishing Marginal Utility, Law of Equi-marginal Utility
4. **CONSUMER'S SURPLUS:**
Meaning and Importance of Consumer's Surplus
5. **FAMILY BUDGETS:**
Meaning and Importance of Family Budgets, Engel's Law of Family Expenditure
6. **STANDARD OF LIVING:**
Meaning and Factors determining the Standard of Living, Causes of Low Standard of Living in India and its Remedies, Difference between Simple Living and Low Standard of Living
7. **LOCALISATION OF INDUSTRIES:**
Meaning, Causes, Advantages and Disadvantages of Localisation of Industries

BOOKS RECOMMENDED:

1. K. P. M. Sundharam: *Elementary Economics*
2. K. K. Dewett & J. D. Verma: *Elementary Economic Theory*
3. आनन्द स्वरूप गर्ग : अर्थशास्त्र की रूप-रेखा - भाग-1

INTERNAL ASSESSMENT (FULL MARKS – 30)

1. Class Attendance
2. Class Assignment
3. Class Presentation

ASIAN HISTORY, CULTURE & ARCHAEOLOGY (B VARG)

6TH PAPER

**UTTAR MADHYAMA I
FIRST SEMESTER**

WRITTEN EXAMINATION (FULL MARKS – 70)

POLITICAL AND CULTURAL HISTORY

1. Indication of famous historical places related to the Syllabus on the map
2. **NORTHERN INDIA (800-1200):** Palas, Pratiharas, Chauhanas, Parmaras and Chandelas – Political and Cultural History
3. **DECCAN AND THE SOUTH:** Political and Cultural History of the Rastrakutas, Chalukyas and Cholas, the Chola Administration

SELECTED TEXTS

1. *History of Kanauj:* by R. S. Tripathi
2. *History of the Palas of Bengal:* by R. C. Majumdar
3. *The Art of the Pala Empire of Bengal:* by B. Sahai and J. C. French
4. *Early History of Andhra Country:* by K. Gopala Chari
5. *A History of Deccan:* by G. Yazadani
6. *The Classical Age, edited:* by R. C. Majumdar
7. *Political and Cultural History of India (from the earliest times upto 1206 A.D.):* by Dr. A. K. Mittal

INTERNAL ASSESSMENT (FULL MARKS – 30)

- 1) Class Attendance
- 2) Class Assignment
- 3) Class Presentation

TIBETAN HISTORY (མིང་གི་ལོ་རྒྱུས།) (B VARG)

དབུ་གོང་ལོ་རིམ་དང་པོ།
 ལྷན་སྐྱེས་དུས་དང་པོ།
 དྲི་ཞེས་འབྲུག་པ།
 རྩོམ་བསྐྲུན་པ་བློ་མཁུ་ཆ། ༡༠༠

UTTAR MADHYAMA FIRST YEAR
 FIRST SEMESTER
 6th Paper
 Total Marks 100

དགོས་དམིགས་ངོ་སྤྲོད། དབུ་གོང་ལོ་རིམ་དང་པོའི་སློབ་ཚན་གྱི་འཆར་འགོད་འདི་ལྟར་བཞག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།
 ལྷོ་འཛམ་གླིང་གི་ཚོས་ལྷགས་དང་གྲུབ་མཐའ་རིམ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་སོ་སོར་ཐོག་མར་སློབ་གཏོད་པ་པོ་དང་
 རིས་མཇུག་གི་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་ལྡོག་བསྐྱངས་ཚུལ། དུས་ལྡན་གང་ཅི་ལ་ཡུལ་གང་དང་གང་དུ་བཞུན་པ་
 དར་ཚུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། བདག་བཅག་གི་སློབ་པ་སློབ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྒྱུགས་
 པའི་སངས་རྒྱུས་ཤུག་ལྷན་སྐྱེས་པ་དུས་ནམ་ཞིག་ལ་མི་མཛེད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་ཕེབས་པ་དང་། གཤུལ་བྱ་
 རྟག་འཛིན་ཅན་རྣམས་འདུལ་བའི་སྤང་དུ་ཐོག་མར་རྒྱལ་སྤིང་དཔལ་ཡོན་དང་བཅུན་མའི་འཁོར་གྱི་བཀོར་
 ཚུལ། བར་དུ་འཁོར་བ་ལ་ངེས་འབྱུང་སྐྱེས་ནས་བྱིས་ནས་མེད་པར་རབ་དུ་བྱུང་ནས་ལོ་རྒྱུག་སོགས་དཀའ་
 བ་སྤུང་ནས་མངོན་པར་རྒྱུགས་པ་སངས་རྒྱུས་ཚུལ། དེ་ནས་འཁོར་ནས་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་གཤུལ་བྱ་གངས་
 ལས་འདས་པ་ལ་ཚོས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་སོགས་ཚོས་གྱི་རྣམ་གངས་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་ཚུལ། མཐར་
 གཤུལ་བྱ་རྟག་འཛིན་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤང་ངོར་སྐྱུ་ལྷ་ངན་ལས་འདས་ཚུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་མ་འོངས་པའི་
 གཞུང་སྐྱེས་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རྟོགས་དགོས་གལ་ཆེན་པོ་མཐོང་ནས་ཚོགས་ཉུང་དོན་གསལ་བའི་སློབ་ཚན་ཞིག་བྱས་
 དུ་བསྐྱོད་ནས་སློབ་འཇུག་རྣམས་ཀྱི་བདེ་ལྗག་དུ་རྟོགས་ལྷན་སྐྱེས་པ་བྱ་རྒྱུ་ནི་སློབ་ཚན་འདིའི་འཆར་འགོད་ཀྱི་དགོས་
 དམིགས་ཡིན།

སློབ་ཚན།
 ཀ། རྩོམ་པ་ཤུག་ལྷན་སྐྱེས་པའི་མཛེད་ཆེན་ཁག་དང་རྒྱ་གར་གྱི་སྤོང་བྱེད་འཇུག་ལ་སོགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་སྐྱི་བཤད། མང་། ༤༠
 ཁ། རྩོམ་པ་ཤུག་ལྷན་སྐྱེས་པའི་ཚོས་འབྱུང་ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྐྱེས། མང་། ༡༠
 ག། རྩོམ་པའི་ཞིབ་འཇུག (Internal Assessment) མང་། ༥༠

- ཀ། ༡) ཚོས་འབྱུང་གི་སྐྱེ་དོན་ངོ་སྤྲོད་བྱ་རྒྱུ།
- ༢) བདག་བཅག་སློབ་པའི་གཤུལ་ཞིང་མི་མཛེད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སྤོང་བཅུད་ཀྱི་བཀོར་པ་སྤྱིའི་ངོ་སྤྲོད།
 - ༣) དགའ་ལྷན་དུ་སྤྱིའི་བྱ་ངམ་པ་རྟོག་དཀའ་པོར་གྱུར་ཚུལ་དང་གཞིགས་པ་ལྡེ་ལ་གཞིགས་ཚུལ།
 - ༤) ཡུམ་གྱི་སྐྱེས་སུ་བཞགས་པ་ནས་སྐྱེ་བཞུགས་པའི་བར་གྱི་མཛེད་པ།
 - ༥) དང་སྤོང་ཆེན་པོ་ཁག་གིས་ལྷན་སྐྱེས་ཚུལ་སྐྱི་བཤད།
 - ༦) བཟོའི་གནས་ལ་སྐྱུངས་པ་དང་སྐྱེ་ཅུལ་གྱི་སློབས་བཞུན་ཚུལ།
 - ༧) གྲགས་འཛིན་མ་སོགས་རིམ་བཞིན་བཅུན་མོ་གསུམ་ཁབ་དུ་བཞུགས་ཚུལ།
 - ༨) དེས་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དང་ཡབ་ལ་སོགས་པ་སྤུང་མས་བསྐྱོར་ཚུལ།
 - ༩) བྱིས་ནས་མངོན་པར་བྱུང་ནས་མཚོད་རྟེན་རྣམས་དག་དུ་རབ་དུ་བྱུང་ཚུལ།
 - ༡༠) དང་སྤོང་རིང་འཕུར་དང་སྐྱེས་སྤོང་བཞུན་ཚུལ། མཐར་ལོ་རྒྱུག་དཀའ་བ་སྤུང་ཚུལ།
 - ༡༡) དཀའ་ལྷན་སྐྱེས་པའི་ཚུལ་སྤོང་པོར་གཞིགས་ཚུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སྐྱི་བཤད།
 - ༡༢) སྤོང་ལ་བདུད་བདུལ། གུང་ལ་སློམས་པར་བཞག་ནས་མཐོ་རངས་མངོན་པར་སངས་རྒྱུས་ཚུལ།
 - ༡༣) ཞག་ཞེ་དགའི་རིང་ཚོས་མ་གསུངས་པ་དང་དེས་དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་གྱི་སློབ།
 - ༡༤) ལྷ་ཚངས་པ་སོགས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་ཚོས་གསུང་དུ་སྐྱེ་ར་ཆ་སྤོང་ཕེབས་ཚུལ།

- ༡༥) འཁོར་ལྗེ་ལྷེ་བཟང་པོ་ལ་བདེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་བསྐོར་ནས་ཉེ་བའི་ལྗེ་ལྷེ་སོགས་བཏུལ་ཚུལ།
- ༡༦) དེ་ནས་ཡུལ་དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་ཚུ་སྤྱང་འོད་སྤྱངས་སོགས་རལ་པ་ཅན་སྤོང་བཏུལ་ཚུལ།
- ༡༧) གཟུགས་ཅན་སྤོང་པོས་གདན་ལྷན་མཚོག་ཟུང་གཅིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཟུན་པར་བཅུག་ཚུལ།
- ༡༨) བྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱོན་བདེན་པ་ལ་བཀོད། རྒྱལ་བུ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་ཚུལ།
- ༡༩) སངས་རྒྱས་མཉན་ཡོད་དུ་སྦྱོན་དངས་ནས་རྒྱལ་བོ་གསལ་རྒྱལ་བདེན་པར་བཀོད་ཚུལ།
- ༢༠) ཡབ་སྲས་མངལ་ནས་ཤུག་འཛིན་རིགས་ནམས་བདེན་པ་ལ་བཀོད་ཚུལ།
- ༢༡) འོད་སྤྱངས་ཚེན་པོ་འཁོར་དུ་འདུས་ནས་སྤོན་པས་སྟོན་ཕྱིད་སྦྱེལ་ཚུལ།
- ༢༢) རྩིའུས་སངས་རྒྱས་ལ་སྤྱང་ཚི་ཕུལ་ཚུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སྤོང་བཟུགས།
- ༢༣) མཉན་ཡོད་དུ་སྦྱོན་སྟེགས་སྤོན་པ་དུག་ཚར་བཅད་ནས་ཚོ་འཕུལ་ཚེན་མོ་བཟུན་ཚུལ།
- ༢༤) སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་དུ་ཡུམ་ལ་ཚོས་གསུངས་ནས་སྐར་མེ་ཡུལ་དུ་བབས་ཚུལ།
- ༢༥) ལྷས་སྦྱོན་གྱིས་དགོ་འདུན་དཔེན་དགྲུགས་པ་སྐར་བཟུམས་པའི་ཚུལ།
- ༢༦) སོར་འཕྲང་ཅན་ངོ་སྤོང་དང་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ངེ་ལྷར་བཏུལ་ཚུལ།
- ༢༧) མ་གཞུང་གི་རྒྱལ་བོ་མ་སྦྱོར་དག་བདེན་པ་ལ་བཀོད་ཚུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས།
- ༢༨) སྦྱོང་ཚེའི་འདུ་བྱེད་གཏོང་བ་དང་གོང་ལྷོ་ཅ་ཅན་དུ་བཞུད་ཚུལ།
- ༢༩) གདུལ་བྱའི་མཐའ་མ་རབ་དགའ་དང་རབ་བཟང་གཉིས་བཏུལ་ཚུལ།
- ༣༠) མཐར་ཅ་མཚོག་གོང་དུ་སྦྱོང་བཞུད་ལས་འདས་ཚུལ་བཟུན་པ།
- ༣༡) ཤུག་ཕུབ་པའི་སྦྱོང་གདུང་ལ་མཚོད་འཕུལ་ངེ་ལྷར་གནང་བའི་སྐོར།
- ༣༢) སྦྱོང་གདུང་ཆ་བརྒྱད་དུ་བཞོས་ནས་གོང་ལྷོ་ཅ་ཅན་སོགས་སུ་མཚོད་རྟེན་བཞེངས་ཚུལ།

ལ༡༩ རྩོ་བོ་བཀའ་གདམས་པའི་ཚོས་འབྱུང་ངོ་སྤོང།

- ༡) རྩོ་བོ་རྩེ་བོད་དུ་གདན་དྲངས་ཚུལ།
- ༢) རྩོ་བོ་བཀའ་གདམས་པ་ཞེས་མཚན་ཐོགས་ཚུལ།
- ༣) བོད་དུ་སྦྱོབ་རྒྱུ་བསྐྱངས་ཚུལ།
- ༤) རྩོ་བོ་བཀའ་གདམས་པའི་གྲུབ་མཐའ་དབུ་བརྟེན་ཚུལ།
- ༥) རྩོ་བོ་བཀའ་གདམས་པའི་གྲུབ་མཐའི་སྤོང་གཏོང་ཚུལ།
- ༦) རྩོ་བོ་བཀའ་གདམས་པའི་གྲུབ་མཐའ་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་མཛད་ཚུལ་སོགས།

གསལ་བཤད། ཤུག་ཕུབ་པའི་ཉན་ཐོས་ཚེན་པོ་བཅུ་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་གོང་ལྷོ་ཅེན་པོ་དུག་རྒྱལ་ཕྱན་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱལ་སྐོན། བདེ་གཤེགས་ཀྱི་མཚོད་རྟེན་བརྒྱུད། ཡུལ་གོམས་གཤེགས་ཡུགས་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནི་སྐབས་བབས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་ཚེན་ལག་དང་འབྲེལ་ནས་ཡོད་པས་རྩེ་བོ་ལ་བཀོད་པ་ལགས་ན་དེ་ཡུགས་དགོངས་འཇག་མཚལ།

མཚན།

སྦྱོབ་དེབ་གཙོ་བོ། རྩོ་ནང་དུ་ར་རྒྱ་ཐས་མཛད་པའི་སྦྱོབ་དེབ་མཛད་པ་མདོ་ཅོམ་བརྗོད་པ་མཐོང་བས་དོན་ལྡན་ལ་གཞི་བཅོལ་རྒྱ། (ལྷིས་དགོས་གལ་ལྷན་ཚོ་འཛིན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དཔོན་ནས་བརྗོད་དོན་སྤོང་བཟུགས་ཀྱི་སྦྱོབ་དེབ་ཞིག་ཚོགས་བསྐྱོགས་བྱ་བ།)

ལ་སྐོང་སྤོང་དེབ།

1. རྩིའུ་རྩོ་སྲས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ལྷུ་ཚོས་འབྱུང་། ཤོག་ངོས ༥ རས ༣༠ བར། བོད་སྤོངས་དཔེ་སྦྱོར་ཁང་།
2. ས་སྦྱོབ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་། ཤོག་ངོས ༣ རས ༡༡ བར། མི་རིགས་དཔེ་སྦྱོར་ཁང་། ༡༩༩༣།
3. དོན་དམ་སྦྱོབ་པའི་སེང་གེས་མཛད་པའི་བཤད་མཛོད་ཡིད་བཞིན་ལོ་རྒྱུ། ཤོག་ངོས ༢ རས ༡༢༥ བར། ལྷ་ས་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བཞུགས།

4. འགོས་ལོ་རྒྱུ་བ་གཞོན་ལུ་དཔལ་གྱིས་མཛད་པའི་དེབ་ཐེར་སྡོན་པོ། ཤོག་ངོས ༡༡ རན ༤༣ བར། ཟི་ཚོན་མི་
རིགས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་། ༡༩༥༤།
5. དུའ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་མཛད་པའི་དེབ་ཐེར་དམར་པོ་གསར་མ། ཤོག་ངོས ༤ རན ༡༤ བར། བོད་
སྡོངས་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་། ༡༩༥༧།
6. དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་འཕྲུང་བས་མཛད་པའི་ཚོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན། (སྟོ་བྲག་ཚོས་འབྱུང་།) ཤོག་
ངོས ༥ རན ༥༣ བར། བེ་ཅིང་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་།
7. ཀོང་སྐུལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་ཤེས་བྱ་ཀུན་ཁྱབ་མཛད། ཤོག་ངོས ༡༧༡ རན ༢༣༣ བར། མི་རིགས་
དཔེ་སྐྱུན་ཁང་།

INTERNAL ASSESSMENT (FULL MARKS – 30)

- 1) Class Attendance
- 2) Class Assignment
- 3) Class Presentation

पालि (ख वर्ग)
उत्तरमध्यमा प्रथम वर्ष
द्वितीय अधिसत्र – षष्ठ पत्र

लिखित परिक्षा (पूर्णाङ्क – 70)

(क) पालि पाठसङ्ग्रहो पठमो भागो

पाठ –

१. सुमेध कथा २. सस जातक ३. राजोवाद जातक ४. मखादेव जातक ५. सीलानुसंस जातक
६. कुरङ्गमिग जातक ७. बक जातक ८. बावेरु जातक ९. बोधिसत्तस्स पातुभावो १०. तापसो
- कालदेवो ११. चत्तारि पुब्ब निमित्तानि १२. महाभिनिक्खमन १३. बोधिसत्तस्स पब्बज्जा
१४. सुजाताय पायासदानं १५. मार पराजयो १६. बोधि लाभो।

(ख) व्याकरण –

१. कित प्रत्यय – अ, ण्वु, तु, आवी, ऊ, ण, णो, क्वि, णी, रु, तब्ब, अनीय, ण्य, रिच्च।

(ग) अनुवाद –

१. हिन्दी से पालि

आन्तरिक परिक्षण (पूर्णाङ्क – 30)

१. उपस्थिति
२. अधिन्याश पत्र
३. कक्षा में प्रस्तुतीकरण

उत्तरमध्यमा प्रथम वर्ष

ख वर्ग संस्कृत, षष्ठ पत्र
प्रथम अधिसत्र पूर्णाङ्क ७०

१ अश्वघोष- सौन्दरानन्द – तृतीय सर्ग	
(क) श्लोक व्याख्या	१५
(ख) विविध प्रश्न	१५
२ आर्यशूर-जातकमाला-शशजातक	
(क) श्लोक व्याख्या	१५
(ख) विविध प्रश्न	१५
३ लघु निबन्ध (संस्कृत में)	१०
टिप्पणी :	
१. १० प्रतिशत प्रश्न वस्तुनिष्ठ होंगे।	
२. प्रश्न का माध्यम हिन्दी होगा।	

सहायक ग्रन्थ :-

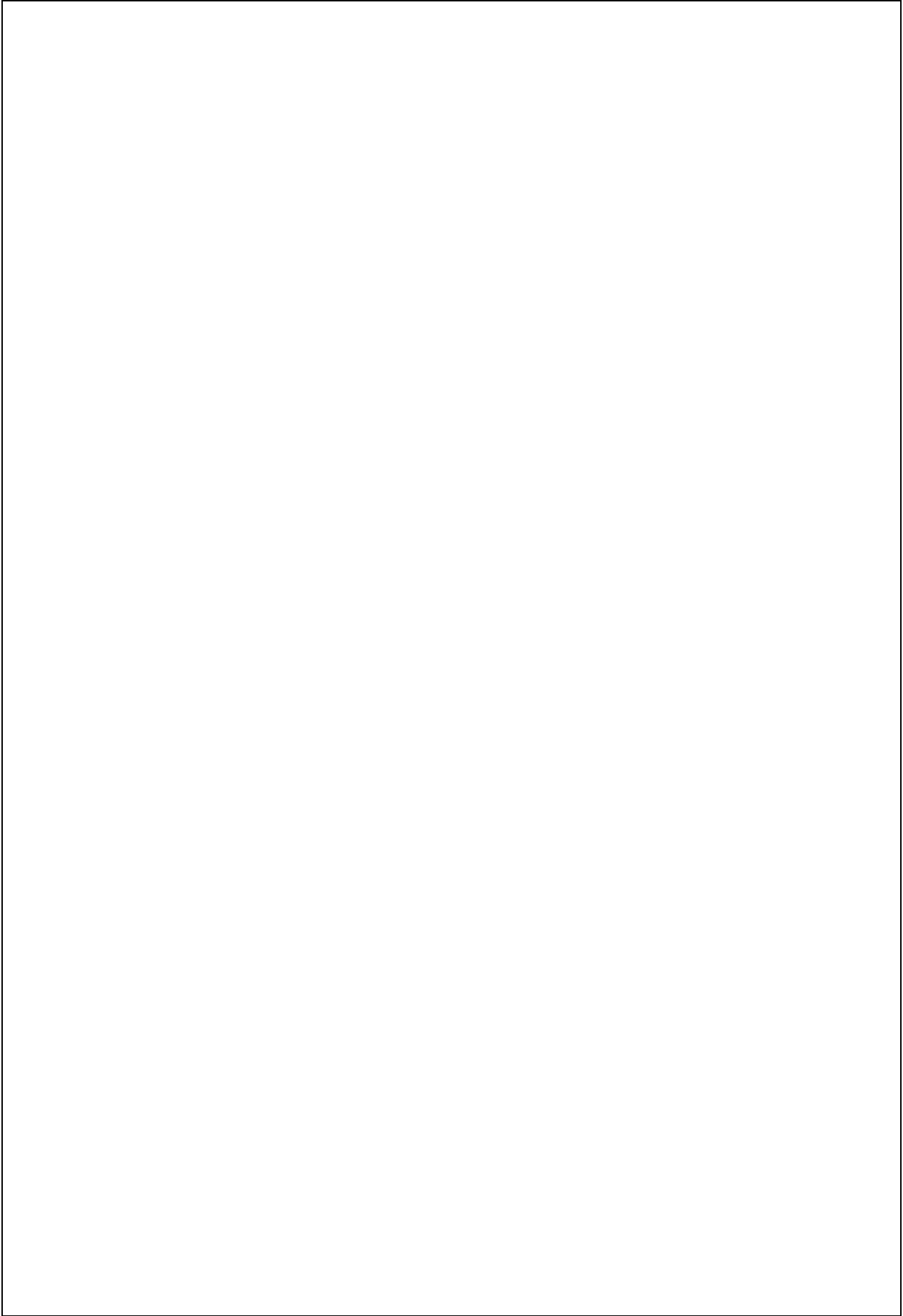
- I. संस्कृत साहित्य का संक्षिप्त इतिहास – बलदेव उपाध्याय
- II. संस्कृत साहित्य की रूपरेखा – चन्द्रशेखर पाण्डेय
- III. संस्कृतनिबन्धावलि: – रामजी उपाध्याय

आन्तरिकमूल्यांकनम् – पूर्णाङ्क: ३०

- १) कक्षोपस्थिति:
- २) गृहकार्यम्
- ३) कक्षायां प्रस्तुतीकरणम्

SECOND SEMESTER

द्वितीय अधिसत्र



UM 1st Yea

དབུ་མ་གོང་མ་ལོ་རིམ་དང་པོ།

2nd Semester

རྒྱགས་དུས་གཉིས་པའི་སློབ་ཚན་སོགས།

Course and Marks 70

༡༽ སློབ་ཚན།

༡ བད་སློང། འགྲེལ་ཆེན་རྟགས་འདུག ༥༠

 ༼མཐའ་དཔྱོད་དང་ཆོག་ཕྱད་འཕྲིམ་དོན་གཉིས་ཕྱད།༽

༢ བད་དག ངག་སློན་ལེའུ་དང་པོའི་པ་སྡེ་ནས་མ་སྡེ་བར། ༢༠

༣ ཚུམ་རིག ཚུམ་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག ༡༠

 ཁྱིན་བསྐྱེམས་ཨང་འཕྲོག། ༥༠

Total marks 70

Books and Authors

༡༽ ཚུམ་པ་པོ་དང་གློག་དེབ།

༡ སི་རུ་པའ་ཆེན་གྱི་རྟགས་འགྲེལ་མུ་ཉིག་ཕྱེང་མངོས།

༢ དཔལ་ཁང་ལོ་རྒྱའི་དག་ཡིག་ངག་སློན

༣ དམུ་དག་བསམ་གཏན་གྱི་ཚུམ་ལུགས་རྣམ་གཞག་རྩུང་ཟད་བཤད་པ།

ག༽ ཞོར་གློག་གི་ཕྱག་དཔེའི་མཚན།

༡ ཞ་རྣམ་བྲ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་འདུག་འགྲེལ་པ་ཁག

༢ ཚུ་ཞེའི་དག་ཡིག་སོགས།

༩ ལྷན་པོའི་ཚོམ་གཞུང་མདོར་བསྐྱེད་ཆེད་ལྟར།

༡༠ རྒྱ་གར་གྱི་བསྐྱེད་པོའི་ལྷན་པོའི་ཚོམ་གཞུང་མདོར་བསྐྱེད་ཆེད་ལྟར།

INTERNAL ASSESSMENT (FULL MARKS – 30)

- 1) Class Attendance
- 2) Class Assignment
- 3) Class Presentation

उत्तरमध्यमा प्रथम वर्ष

अनिवार्य संस्कृत (द्वितीय पत्र)

द्वितीय अधिसत्र पूर्णाङ्क ७०

(क) मणिका ८ से १४ पाठ

1. गद्यांश व पद्यांश का हिन्दी अनुवाद	१०
2. पाठ का सारांश	०६
3. पाठ से सम्बद्ध एक गद्य एवं उससे ५ प्रश्न	०५
4. पाठ से सम्बद्ध लघु प्रश्न	०५
5. अन्य विविध प्रश्न	०५

(ख) ग्रन्थगत व्याकरण का व्यावहारिक ज्ञान

१५

(ग) सुभाषित त्रिशती (कर्म पद्धति)

०७

कथा-अशोकावदानम् दिव्यावदान से

०७

(घ) अनुवाद

१०

सहायक ग्रन्थ :-

- I. मणिका NCERT, NEW DELHI
- II. नीतिशतक-सुभाषित त्रिशती-भर्तृहरि योगीन्द्र
- III. कथा-दिव्यावदानम् – ed. P.L. Vaidya
- IV. नवीन अनुवाद चन्द्रिका – चक्रधर हंस

आन्तरिकमूल्यांकनम् – पूर्णाङ्क: ३०

१) कक्षोपस्थिति:

२) गृहकार्यम्

३) कक्षायां प्रस्तुतीकरणम्

ENGLISH
UTTAR MADHYAMA I
SECOND SEMESTER, PAPER III
WRITTEN EXAMINATION (FULL MARKS – 70)

SECTION – A – READING (10 marks)

Two unseen passages, consisting of 5 marks each, with a variety of comprehension questions including vocabulary skills such as word formation and inferring meaning will be asked. The total length of both the passages together should be around 1100 words.

The passages could be any of the following two types:

1. Factual passage (eg., instruction, description or report)
2. Discursive passage involving opinion (eg., argumentative or persuasive)

Question types will include:

1. Short-answer type questions to test the local, global and inferential comprehension
2. Note making in an appropriate format
3. Summarizing and abstraction

SECTION – B – WRITING (15 marks)

Three questions consisting of 5 marks each from the following types may be given with internal choices:

1. A factual description of any event or incident, a report or a process based on verbal input is to be provided in about 80 – 100 words.
2. A visual input is to be given in about 100 – 150 words. The output may be descriptive or argumentative in nature, such as, an article for publication in a newspaper or a school magazine or a speech.
3. Students have to write one out of two letters based on given inputs. Letter types shall include (a) letters to the editors (giving suggestions, opinions on an issue of public interest), and (b) application for a job.

SECTION – C – GRAMMAR (20 marks)

A variety of short questions shall involve the use of particular structures within a context (i.e., not in isolated sentences). Test types shall include gap-filling (gap-filling exercises with blanks at regular intervals), sentence completion, reordering word groups into sentences, editing, error correction and sentence transformation. This category shall consist of five questions. Among these five, three shall consist of ten questions of $\frac{1}{2}$ mark each. The rest of the two shall consist of twenty questions each of $\frac{1}{4}$ mark each.

The students will have to learn and practise the following items of grammar:

1. Adverbials
2. Active and Passive Forms of Voice
3. Reported Speech
4. Editing Task
5. Reordering of sentences

SECTION – D – LITERATURE (25 marks)

Questions on the prescribed textbooks will test comprehension at different levels – literal, inferential and evaluative – based on the following prescribed text books:

1. **Hornbill:** Text Book, Published by NCERT, New Delhi
2. **Snapshots:** A Supplementary Reader, Published by NCERT, New Delhi

The pattern of examination shall be in the following manner:

1. In the first part of this category, six questions shall be set all of which shall be compulsory. These six questions shall consist of 3½ marks each. In total there shall be 21 marks in this part.
2. The second part of this category shall consist of four reference-to-the-context questions of 2 marks each. Out of these, only two questions need to be attempted. In total there shall be 4 marks in this part.

The following lessons are prescribed from Hornbill:

1. The Ailing Planet: the Green Movements Role – Nani Palkhivala
2. The Browning Version – Terence Rattigan
3. Childhood – Markus Natten
4. The Adventure – Jayant Narlikar
5. Silk Road – Nick Middleton
6. Father to Son – Elizabeth Jennings

The following lessons are prescribed from Snapshots:

1. Mothers Day – J. B. Priestly
2. The Ghat of the Only World – Amitav Ghosh
3. Birth – A. J. Cronin
4. The Tale of Melon City – Vikram Seth

INTERNAL ASSESSMENT (FULL MARKS – 30)

- 1) Class Attendance
- 2) Class Assignment
- 3) Class Presentation

उत्तरमध्यमा प्रथम वर्ष
द्वितीय अधिसत्र
हिन्दी
तृतीय पत्र

पूर्णांक-70

पाठ्य-

- क. 1. रश्मि रथी (आरम्भ के दो सर्ग) - रामधारी सिंह दिनकर, लोकभारती प्रकाशन, महात्मा गांधी मार्ग, इलाहाबाद
2. कथा-दर्पण - सम्पादक - लालसाहब सिंह, चन्द्रदेव राय, संजय बुक सेण्टर, गोलघर, वाराणसी (कफन, रोज, रसप्रिया, गुलकी बन्नो, नन्हों)

ख. व्याकरण और रचना-

- वाक्य-भेद और वाक्य रूपान्तरण - (सरल, मिश्र एवं संयुक्त वाक्य)
- लोकोक्तियाँ
- निबन्ध-लेखन - (सामाजिक एवं सामयिक विषयों पर)

इकाई - 1

- व्याख्या-दो 2×5=10

इकाई - 2

- आधुनिक हिन्दी कविता एवं कहानी का विकास, किसी एक सर्ग का प्रतिपाद्य, कहानी-सारांश एवं निबन्ध-लेखन पर आधारित छह दीर्घ उत्तरीय प्रश्न 6×5=30

इकाई - 3

- रश्मि रथी एवं कथा-दर्पण के पाठ्यांशों की विषय-वस्तु, विशेषताएँ, चरित्र-चित्रण, कहानियों के मूल-स्वर, कथासार आदि से संबंधित पाँच लघूत्तरीय प्रश्न 5×3=15

इकाई - 4

- रश्मि रथी एवं कथादर्पण के पाठ्यांशों एवं व्याकरण पर आधारित पन्द्रह अत्यन्त लघूत्तरीय प्रश्न 15×1=15
-

सहायक ग्रन्थ-

- | | |
|------------------------------------|--|
| 1. हिन्दी साहित्य का इतिहास | सम्पादक- डॉ० नगेन्द्र, नेशनल पब्लिशिंग हाउस, नई दिल्ली |
| 2. हिन्दी कहानी : एक अन्तरंग परिचय | उपेन्द्रनाथ अशक, नीलाभ प्रकाशन, इलाहाबाद |
| 3. कहानी का रचना-विधान | डॉ० जगन्नाथ प्रसाद शर्मा, हिन्दी प्रचारक संस्थान, पिशाचमोचन, वाराणसी |
| 4. नई कहानी की भूमिका | कमलेश्वर |
| 5. कविता के नये प्रतिमान | नामवर सिंह, राजकमल प्रकाशन, नेताजी सुभाष मार्ग, नई दिल्ली |
| 6. कवि समीक्षा | डॉ० श्यामलाकान्त वर्मा, संजय बुक सेण्टर, गोलघर, वाराणसी |
| 7. अच्छी हिन्दी | रामचन्द्र वर्मा, लोकभारती प्रकाशन, महात्मा गांधी रोड, इलाहाबाद |

དབུ་མ་གོང་མ་ལོ་རིམ་དང་པོ། U. M. 1st Year
འདུ་ལྷན་གྱི་གཞུང་། Bon Moolshastra

རྒྱུགས་དུས་གཉིས་པ། 2nd Semester
དྲི་ཤོག་བཞི་པ། Paper 4th
སྤྱི་བསྐྱམས་བརྒྱ་ཆ། 100 Total Marks 100 (Written Examination 70)

སློབ་ཚན།
མིང་པའི་མཚོན་སྤྱུགས་ལས་གནས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ། བཀའ་མ། བདེན་པ་བོན་གྱི་
མཚོན་སློབ་ལྟུང་ལྟུང་གི་ལྷན་མིག་ལས་གནས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ། ཡང་། 10
མཚོན་པ་པོ། དྲན་པ་ནམ་མཁའ།
ཀ བསྐྱམས་པ་དབུ་དང་དེའི་ལོག་སློབ་བསྟན་པ།
ཁ ཟབ་མོ་དབྱིངས་བཞི་བསྟན་པ།
ག དེ་ཉམས་སྲུ་ལེན་ཚུལ་བསྟན་པ།

INTERNAL ASSESSMENT (FULL MARKS – 30)

- 1) Class Attendance
 - 2) Class Assignment
 - 3) Class Presentation
-

དབུ་མ་འོག་མ་ལོ་རིམ་དང་པོ།
ཀ་ཟླའི་སློབ་ཚན་ཁོངས་རྒྱུ་མའི་རང་གཞུང།

Nyingma Sampradaya

Uttar Madhyama I, Second Semester, 5th Paper

Total Marks – 100

Written Examination – 70 marks

རྒྱལ་སྤྱི་ལྷན་ཁྲིམས་པ།
དྲི་ཤོག་ལྷན་པ།
ཁྱེད་བསྐྱོམས་བརྒྱ་ཆ། ༧༠
སློབ་ཚན། མཁས་པའི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པའི་སློབ་ཚན་ལྟར་དབུ་ནས་མཁས་བྱའི་
གནས་དབུ་པ་ཐེག་པ་ལ་མཁས་པ་ནས་གཞུང་གི་མཐའ་མ་རྒྱུ་གྱི་བར།
རྩ་བ་མཛད་པ་པོ། འཇམ་མགོན་མི་པམ་རིན་པོ་ཆེ།
བཅོད་བྱ། ༧་ཐེག་པ་ལ་མཁས་པ། ༡༠ འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ལ་མཁས་པ།
༡༡ ལྟ་བུ་བཀའ་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི། ༡༢་སོ་སོ་ཡང་དགས་པ་རིགས་པ་
བཞིའི་སྐབས་བཅས་སོ།

INTERNAL ASSESSMENT (FULL MARKS – 30)

- 1) Class Attendance
 - 2) Class Assignment
 - 3) Class Presentation
-

དབུ་མ་འོག་མ་ལོ་རིམ་དང་པོ།
ཀ་ཇིའི་སློབ་ཚན་ཁོངས་བཀའ་བརྒྱུད་རང་གཞུང་།

Kargyud Sampradaya

Uttar Madhyama I, Second Semester, 5th Paper

Total Marks – 100

Written Examination – 70 marks

རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་ལྟར་གཉིས་པ།
དྲི་ཤོག་ལྟར་པ།
ཁྱིམ་བཞུགས་བརྒྱ་ཆ། ༧༠
སློབ་ཚན།
ཀ། དབུ་མ་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ།
མཛད་པ་པོ། རྗེ་མི་ལ་རས་པ།
ལ། ཐར་རྒྱུ་ལེན་བཅུ་གཉིས་པ་སྤྱི་པའི་པ་རོལ་དུ་སྤྱི་པའི་ལེན་ནས་ལེན་
བཅུ་བདུན་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱི་པའི་ལེན་ཡི་བར།
མཛད་པ་པོ། རྗེ་སྐམ་པ་པོ།
དྲི་བ་བཟོ་སྐབས་གཞུང་དངོས་གཙོ་བོར་གཞོན་བཞག་སྟེ་ཞར་བྱུང་གི་ཚུལ་དུ་རྗེ་
མི་ལའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྐྱུས་དང་ལྟ་མགུར་གྱི་འགྲེལ་པ་གཞུང་གསུམ་གསལ་
བྱེད་ཀྱིས་དབུ་མའི་གཞུང་དང་སྤྱི་པ་ནས་གཏུན་ལ་པབ་ཚུལ་གྱི་སྟོན།

INTERNAL ASSESSMENT (FULL MARKS – 30)

- 1) Class Attendance
- 2) Class Assignment
- 3) Class Presentation

དབུ་མ་འོག་མ་ལོ་རིམ་དང་པོ།
ཀ་ཇེའི་སློབ་ཚན་ཁོངས་ས་སྐྱུ་རང་གཞུང་།

Sakya Sampradaya

Uttar Madhyama I, Second Semester, 5th Paper

Total Marks – 100

Written Examination – 70 marks

རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་ལྟར་གཞི་སྤོང་།
དྲི་ཤོག་ལྟར་ལ།
ཁྱིམ་བཞུགས་བརྒྱ་ཆ། ༧༠
སློབ་ཚན། ལྷན་པ་དགོངས་གསལ་ལས་བཅོམ་འགྲུས་པར་ཕྱིན་ནས་བསྐྱུ་བའི་
དངོས་པོ་བཞི་ཡན་ཆད་ཆ་ཆད།
མཛད་པ་པོ། ས་པན།
གོང་གསལ་སློབ་ཚན་གཞིར་བཟུང་ནས། གོང་གསལ་སློབ་ཚན་གཞིར་བཟུང་ནས།
བཅོམ་འགྲུས། བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་ཕྱིན་སྐོར། བདེན་གཞིས་སྐོར།
སློབ་བྱུང་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཤང་ལུགས། ལུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྐོར། བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་
བཞིའི་སྐོར།

INTERNAL ASSESSMENT (FULL MARKS – 30)

- 1) Class Attendance
 - 2) Class Assignment
 - 3) Class Presentation
-

དབུ་མ་འོག་མ་ལོ་རིམ་དང་པོ།
ཀ་ལྗེའི་སློབ་ཚན་ཁོངས་དགེ་ལུགས་རང་གཞུང་།

Gelug Sampradaya

Uttar Madhyama I, Second Semester, 5th Paper

Total Marks – 100

Written Examination – 70 marks

རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་ལྟར་བཞུགས་པ།

དེ་ལྟར་ལྟ་བུ་ལ།

ཕྱི་ལོ་བསྐྱོར་བའི་ལྟ་བུ་ལ། ༡༠

སློབ་ཚན་ཀུན་ལ་མཚོན་ཏེ་ཀ་ལྗེའི་སློབ་ཚན་ཁོངས་དགེ་ལུགས་རང་གཞུང་།

INTERNAL ASSESSMENT (FULL MARKS – 30)

- 1) Class Attendance
- 2) Class Assignment
- 3) Class Presentation

དབུ་མ་གོང་མ་ལོ་རིམ་དང་པོ། U. M. 1st Year
ཀུན་ལྷན་སློབ་ཚན་ཁོངས་གཞུང་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ Bon Sampradaya
རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ 2nd Semester
འོག་པོ་ལྟེ་བ། Paper 5th
འོག་པོ་ལྟེ་བ་བརྒྱ་ཆ། 700 Total Marks 100 (Written Examination 70)

སློབ་ཚན།
མིང་པའི་མཛོད་ལུག་གི་གཞུང་འགྲེལ་འཕྲུལ་གྱི་སློབ་མེ་ལས་གནས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་
པ་ཆ་ཚང་། 700 མཛོད་པ་པོ། རྒྱལ་བ་མཉམ་མེད་པ།
ཀ བསྐྱེད་པ་མ་དགུ་རེ་རེ་ནས་བརྟན་པ།
ཁ དབྱིངས་བཞི་སོ་སོ་ནས་བརྟན་པ།

INTERNAL ASSESSMENT (FULL MARKS – 30)

- 1) Class Attendance
- 2) Class Assignment
- 3) Class Presentation

Uttar Madhyama (UM) I, Second Semester
6th Paper
M.M.: 70

PRINCIPLES OF POLITICAL SCIENCE

1. Government:

Definition, Meaning, Unitary and Federal, Parliamentary and Presidential

2. The Theory of Separation of Powers:

Theory of Checks and Balances

3. Public Opinion:

Definitions, Meaning, Characteristics and Role

4. Rights:

Definition, Meaning, Types, Relation with Duties

5. Individualism/Socialism

6. Nationalism/Internationalism

BOOKS RECOMMENDED:

1. Ashirvadam, E.: Political Science
 2. Ray, A. and M.L. Bhattacharya: Political Theory: Ideas and Institutions.
 3. Jatkar, S.D. and R. Jayaram: Political Theory and Institutions
 4. Chowdhary, B.B.: Political Science: Theory and Practice
 5. Fadia, B.L.: Political Science
 6. N.C.E.R.T.: Foundation Course on Political Science
-

INTERNAL ASSESSMENT (30 MARKS)

1. Class Attendance
2. Class Assignment
3. Class Presentation

ECONOMICS (B VARG)

UTTAR MADHYAMA I
6TH PAPER
SECOND SEMESTER

WRITTEN EXAMINATION (FULL MARKS – 70)

FORMS OF BUSINESS ORGANISATION

1. **INDIVIDUAL ENTERPRISE:**
Advantages and Disadvantages of Individual Enterprise
2. **PARTNERSHIP:**
Meaning, Advantages and Disadvantages of Partnership
3. **JOINT-STOCK COMPANY:**
Organisation and Finance, Merits and Demerits of Joint-stock Company
4. **CO-OPERATIVE ORGANISATION:**
Meaning and Principles of Co-operation, Types of Co-operation: Consumer's Co-operation, Producer's Co-operation and Other Forms of Co-operation
5. **ENTERPRISE:**
Advantages and Disadvantages of Public Sector Enterprises and Private Sector Enterprises
6. **USE OF MACHINERY:**
Advantages and Disadvantages of Machinery, Limits of the Use of Machinery, Transfer of Technology

BOOKS RECOMMENDED:

1. K. P. M. Sundharam: *Elementary Economics*
2. K.K. Dewett & J.D. Verma: *Elementary Economic Theory*
3. आनन्द स्वरूप गर्ग : अर्थशास्त्र की रूप-रेखा – भाग-1

INTERNAL ASSESSMENT (FULL MARKS – 30)

1. Class Attendance
2. Class Assignment
3. Class Presentation

ASIAN HISTORY, CULTURE & ARCHAEOLOGY (B VARG)

UTTAR MADHYAMA I
6TH PAPER
SECOND SEMESTER

WRITTEN EXAMINATION (FULL MARKS – 70)

POLITICAL AND CULTURAL HISTORY

1. Indication of famous historical places related to the Syllabus on the map
2. **THE INROADS OF ISLAM:** Arab invasion of Sindh, Mahamud of Ghazni, Mohammad Ghori, the Invasion of Timur
3. The Four Great Saints of the Medieval Period – Kabir, Ramananda, Nanak and Chaitanya
4. **DEVELOPMENT IN THE DECCAN:** Rise and Growth of the Vijayanagar Empire

SELECTED TEXTS

1. *The Secret History of Mongolia* (V.S.A.)
2. *A History of Medieval India:* by Iswari Prasad Allahabad
3. *Advanced History of India:* by K. A. Nilakantha
4. *Cambridge History of India Vol. III*
5. *Mughal Empire in India:* S. R. Sharma
6. *मध्यकालीन भारत – एल. पी. शर्मा*

INTERNAL ASSESSMENT (FULL MARKS – 30)

1. Class Attendance
2. Class Assignment
3. Class Presentation

TIBETAN HISTORY (བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས།) (B VARG)

ལཱ་ བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ཚམས་འབྲུང་དོ་སྙོམས།

- ༡) བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ཚམས་ཀྱི་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་སྲུ་དང་སྲུ་ལ་ཁྱེད་མ་བུ་གསུམ་ཚུལ།
- ༢) བཀའ་བརྒྱུད་པ་ཞེས་མཚན་ཐོགས་ཚུལ་ལ་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་དེ་ཡོད་སྟེ།
- ༣) བཀའ་བརྒྱུད་ཚམས་བོད་ཡུལ་དུ་དེ་ལྟར་དར་ཁྱབ་བྱུང་ཚུལ་དང་སྲོལ་གཏོད་པ་པོ་བཅས།
- ༤) བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ཉ་སྟོན་སློབ་གསུམ་དོ་སྙོམས།
- ༥) རང་གསལ་བཀའ་བརྒྱུད་ཆེ་བཞི་དང་ཚུང་བརྒྱུད་དུ་གྱེས་ཚུལ།

མཚན།

སློབ་དེབ་གཙོ་བོ།

རྩ་བའི་དུ་རྒྱ་མཐོང་ཚམས་འབྲུང་དགོས་འདོད་ཀྱི་འབྲུང་། (རྒྱ་གར་ཚམས་འབྲུང་)

ལ་སྐོང་སློབ་དེབ།

- ༡) རྩུ་རྩུ་ལོ་སྲས་གྱེས་མཛད་པའི་རྩུ་ཚམས་འབྲུང་།
- ༢) ཚུལ་པ་ཀུན་དགའ་དྲོ་རྩེས་མཛད་པའི་དུ་ལན་དེབ་ཐེར། (དེབ་ཐེར་དམར་པོ།)
- ༣) དཔལ་པོ་གཙུག་ལག་ཐོང་བས་མཛད་པའི་ཚམས་འབྲུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན། (སྟོ་བྲག་ཚམས་འབྲུང་)
- ༤) འགོས་ལོ་གཞོན་ལུ་དཔལ་གྱེས་མཛད་པའི་དེབ་ཐེར་སྟོན་པོ།

INTERNAL ASSESSMENT (FULL MARKS – 30)

1. Class Attendance
2. Class Assignment
3. Class Presentation

पालि (ख वर्ग)

उत्तरमध्यमा प्रथम वर्ष

द्वितीय अधिसत्र – षष्ठ पत्र

लिखित परिक्षा (पूर्णाङ्क – 70)

(क) पालि पाठसङ्ग्रहो पठमो भागो

पाठ –

२. सुमेध कथा २. सस जातक ३. राजोवाद जातक ४. मखादेव जातक ५. सीलानुसंस जातक
६. कुरङ्गमिग जातक ७. बक जातक ८. बावेरु जातक ९. बोधिसत्तस्स पातुभावो १०. तापसो
कालदेवो ११. चत्तारि पुब्ब निमित्तानि १२. महाभिनिकखमन १३. बोधिसत्तस्स पब्बज्जा
१४. सुजाताय पायासदानं १५. मार पराजयो १६. बोधि लाभो।

(ख) व्याकरण –

२. कित प्रत्यय – अ, ण्वु, तु, आवी, ऊ, ण, णो, क्वि, णी, रु, तब्ब, अनीय,
ण्य, रिच्च।

(ग) अनुवाद –

२. हिन्दी से पालि

आन्तरिक परिक्षण (पूर्णाङ्क – 30)

1. उपस्थिति
2. अधिन्याश पत्र
3. कक्षा में प्रस्तुतीकरण

उत्तरमध्यमा प्रथम वर्ष

ख वर्ग संस्कृत, षष्ठ पत्र

द्वितीय अधिसत्र पूर्णाङ्क ७०

१ नीतिशतकम् – भर्तृहरि	
(ग) श्लोक व्याख्या	१५
(घ) सूक्ति व्याख्या	१०
(ङ) ग्रन्थ-ग्रन्थकार-परिचय	०५
२ चन्द्रालोक-प्रथम मयूख – जयदेव	
(ग) श्लोक व्याख्या	१५
(घ) विविध प्रश्न	१५
३ लघु निबन्ध (संस्कृत में)	१०
टिप्पणी :	१. १० प्रतिशत प्रश्न वस्तुनिष्ठ होंगे।
	२. प्रश्न का माध्यम हिन्दी होगा।

सहायक ग्रन्थ :-

- I. संस्कृत साहित्य की रूपरेखा – चन्द्रशेखर पाण्डेय एवं व्यास
- II. संस्कृत साहित्य का संक्षिप्त इतिहास – बलदेव उपाध्याय
- III. नवीन अनुवाद चन्द्रिका – चक्रधर हंस

आन्तरिकमूल्यांकनम् – पूर्णाङ्कः ३०

- १) कक्षोपस्थितिः
- २) गृहकार्यम्
- ३) कक्षायां प्रस्तुतीकरणम्

केन्द्रीय तिब्बती अध्ययन विश्वविद्यालय, सारनाथ, वाराणसी
(मान्य विश्वविद्यालय)

उत्तरमध्यमा द्वितीय वर्ष

पाठ्यक्रम

SYLLABUS

UTTAR MADHYAMA 2ND YEAR



भोट विद्या संस्थानम्

CENTRAL UNIVERSITY OF TIBETAN STUDIES

(A DEEMED UNIVERSITY)

SARNATH, VARANASI

2015

དབུས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་།

དབུས་བོད་མ་ལོ་རིམ་གཉེས་པ།
སློབ་ཚན།

पाठ्यक्रम
उत्तरमध्यमा द्वितीय वर्ष



भोट विद्या संस्थानम्

केन्द्रीय तिब्बती अध्ययन विश्वविद्यालय
सारनाथ, वाराणसी
2015

विषय सूची

Contents

विषय / Subjects

पृष्ठ संख्या / Pg. Nos.

उत्तरमध्यमा द्वितीय वर्ष / Uttar Madhyama Second Year

1. परीक्षा विषय विवरण / Scheme of Examination
2. अनिवार्य विषय / Compulsory Subjects
3. वैकल्पिक विषय (क वर्ग) / Sampradaya Subjects
4. वैकल्पिक विषय (ख वर्ग) / Optional Subjects
5. कण्ठस्थ वाक् परीक्षा / Kanthasth Vak

उत्तरमध्यमा द्वितीय वर्ष / Uttar Madhyama Second Year

परीक्षा विषय विवरण / Details of Examination Subjects

यह परीक्षा दो अधिसत्रों में निम्नांकित विषयों में सम्पन्न होगी ।

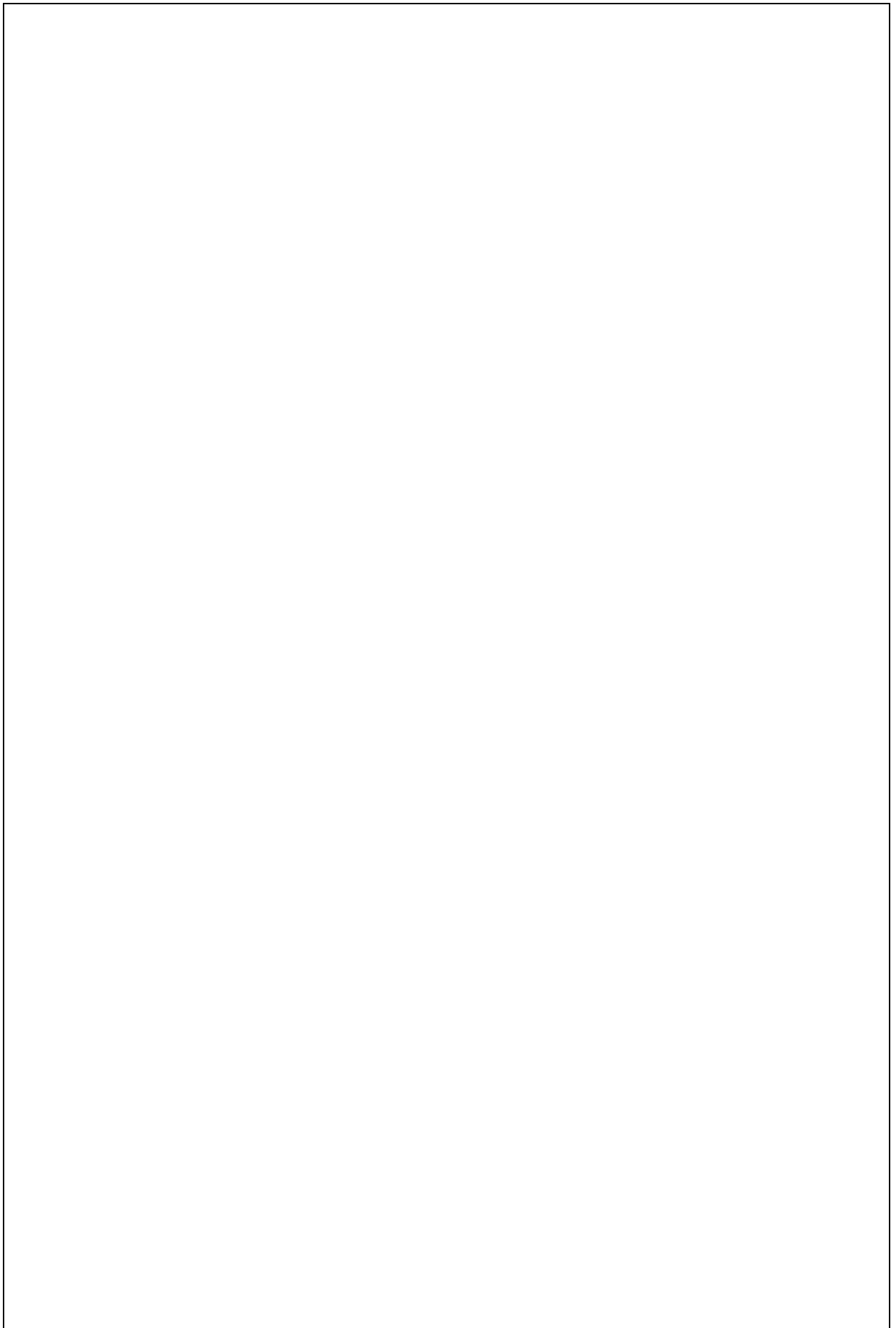
There are two Semester in one full academic year.

विषय Subjects	पूर्णांक Full Marks (70+30) = 100	उत्तीर्णता के लिये प्राप्ताङ्क Pass Marks (25+11) = 36
1. अनिवार्य तिब्बती / Compulsory Tibetan	100	36
2. अनिवार्य संस्कृत / Compulsory Sanskrit	100	36
3. अनिवार्य हिन्दी अथवा अंग्रजी / Compulsory Hindi or English	100	36
4. मूलशास्त्र Moolshastra	100	36
5. वैकल्पिक "क वर्ग" विषय / Optional 'Kavarg' Subjects (जिङ्मा, कर्ग्युद, साक्या, गेलुग, बोन) (Nyingma, Kargyud, Sakya, Gelug, Bon, Bhot-Ayurved) इसमें से केवल एक विषय में छात्र प्रविष्ट होगा । Students have to opt for only one subject among all optional subjects.	100	36
6. वैकल्पिक "ख वर्ग" विषय / Optional 'Khavarg' (नागरिक शास्त्र, अर्थशास्त्र, तिब्बती इतिहास, एशिया इतिहास, पालि तथा संस्कृत) (Political Science, Economics, Asian History, Tibetan History, Pali or Sanskrit) इसमें से केवल एक विषय में छात्र प्रविष्ट होगा । Students have to opt for only one subject among the all optional subjects.	100	36

केवल द्वितीय अधिसत्र की परीक्षा में कण्ठस्थ वाक् परीक्षा पूर्णाङ्क 100 अङ्क की होगी ।
The Viva-voce examination of 100 marks shall be conducted only in the second semester.
प्रथम खण्ड परीक्षोत्तीर्ण छात्र द्वितीय खण्ड की परीक्षा में सम्मिलित होंगे ।
Whichever students(s) pass (es) in the First Semester shall take the Second-Semester examination.
प्रथम वर्ष की परीक्षा में श्रेणी निर्धारित नहीं होगी ।
Division shall not be decided after the First-Semester examination.

FIRST SEMESTER

प्रथम अधिसत्र



UM 2nd Year

དབུ་མ་གོང་མ་ལོ་རིམ་གཉིས་པའི་སློབ་ཚན།

1st Semester

རྒྱལ་སྤྱི་སློབ་ཚན་སོགས།

Course and Marks 100

༡༥ སློབ་ཚན།

- ༡ བོད་ཀྱི་སློབ་སྦྱོར། བོད་སྐད་ཀྱི་ཚིག་སྐད་བཅད་ཚོམ་ཚུལ། ༡༠
- ༢ ཚོམ་གཞུང་། ལྷན་པག་མེ་ལོང་ལེའུ་བར་པའི་མགོ་ནས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བར། ༣༥
- ༣ ཚོམ་གཞུང་། ལྷན་པག་མེ་ལོང་གི་སྒྲིག་སེལ་བཟུ། ༡༠
- ༤ བད་དག་དག་སྒྲིག་ལེའུ་དང་པོ་ཙམ་ལེའུ་མ་ལེ་བར་ལོངས་རྒྱུ་སོགས། ༡༥

བྱིན་བཏུངས་ཨང་འཕྲིབ། ༢༠ **Total marks 70**

Books and Authors

༡༥ ཚོམ་པ་པོ་དང་སློབ་དེབ།

- ༡ དུང་དཀར་རིན་པོ་ཆེའི་ཚིག་རྒྱུ་རིག་པའི་སློབ་འབྲེད།
 - ༢ སློབ་དཔོན་དབུག་པ་ཙན་གྱི་ལྷན་པག་མེ་ལོང་།
 - ༣ སློབ་དཔོན་དབུག་པ་ཙན་གྱི་ལྷན་པག་མེ་ལོང་།
 - ༤ ཆོ་ཏན་ཞབས་དུང་གི་དག་ཡིག་སོགས།
- ༡༥ ཞོར་སློབ་གི་ཕུག་དཔེའི་མཚན།
- ༡ བོད་སྐད་ཀྱི་ཚིག་སྐད་བཅད་ཚོམ་ཚུལ་དང་འབྲེལ་བའི་དེབ་ཁག
 - ༢ རྒྱལ་དབང་ལུ་བུ། བོད་མཁས་པ། ཁམས་སྤྱི་སློབ་སོགས་ཀྱི་ལྷན་འབྲེལ།
 - ༣ སངས་རྒྱལ་ཀྱི་ལྷན་གཞུང་གསར་མ།

INTERNAL ASSESSMENT (FULL MARKS – 30)

- 1) Class Attendance
- 2) Class Assignment
- 3) Class Presentation

उत्तरमध्यमा द्वितीय वर्ष

अनिवार्य संस्कृत (द्वितीय पत्र)

प्रथम अधिसत्र पूर्णाङ्क ७०

(क) मणिका १ से ५ पाठ

- | | |
|---|----|
| 1. गद्यांश व पद्यांश का हिन्दी अनुवाद | १० |
| 2. पाठ का सारांश | ०६ |
| 3. पाठ से सम्बद्ध एक गद्य एवं उससे ५ प्रश्न | ०५ |
| 4. पाठ से सम्बद्ध लघु प्रश्न | ०५ |
| 5. अन्य विविध प्रश्न | ०५ |

(ख) ग्रन्थगत व्याकरण का व्यावहारिक ज्ञान १५

(ग) बोधिचर्यावतार चतुर्थ परिच्छेद- बोधिचित्ताप्रमाद (१ से १६ श्लोक तक) १४

(घ) अनुवाद १०

सहायक ग्रन्थ :-

- I. मणिका NCERT, NEW DELHI
- II. बोधिचर्यावतार- रामशंकर त्रिपाठी
- III. नवीन अनुवाद चन्द्रिका – चक्रधर हंस

आन्तरिकमूल्यांकनम् – पूर्णाङ्क: ३०

- १) कक्षोपस्थितिः
- २) गृहकार्यम्
- ३) कक्षायां प्रस्तुतीकरणम्

ENGLISH
UTTAR MADHYAMA II
FIRST SEMESTER, PAPER III
WRITTEN EXAMINATION (FULL MARKS – 70)

SECTION – A – READING (10 marks)

Two unseen passages, consisting of 5 marks each, with a variety of comprehension questions including vocabulary skills such as word formation and inferring meaning will be asked. The total length of both the passages together should be around 1100 words.

The passages could be of any of the following two types:

1. Factual passage (eg., instruction, description and report)
2. Discursive passage involving opinion (eg., argumentative, persuasive and interpretative)
3. Literary passage (eg., extract from fiction, drama, poetry, essay and biography)

Question types will include:

1. Short-answer-type questions to test local, global and inferential comprehension
2. Note making in an appropriate format
3. Summarizing and abstraction

SECTION – B – WRITING (15 marks)

Three questions consisting of 5 marks each from the following types may be given with internal choices:

1. One out of two compositions (of not more than 50 words) is to be attempted. Composition types would include advertisements, notices and designing or drafting posters.
2. One out of two compositions based on a visual input (in about 100 – 150 words) is to be attempted. The output may be descriptive or argumentative in nature such as an article for publication in a newspaper or a school magazine or a speech.
3. Students are required to write one out of two letters based on given inputs. Letter types shall include (a) business or official letters (for making enquiries, registering complaints, asking for and giving information, placing orders and sending replies).

SECTION – C – GRAMMAR (20 marks)

A variety of short questions shall involve the use of particular structures within a context (i.e., not in isolated sentences). Test types shall include gap-filling (gap-filling exercises with blanks at regular intervals), sentence completion, reordering word groups into sentences, editing, error correction and sentence transformation. This category shall consist of five questions. Among these five, three shall consist of ten questions of ½ mark each. The rest of the two shall consist of twenty questions each of ¼ mark each. The students will have to learn and practise the following items of grammar:

1. Modals
2. Adverbials
3. Error Correction
4. Editing Tasks
5. Reordering of Sentences

SECTION – D – LITERATURE (25 marks)

Questions on the prescribed textbooks will test comprehension at different levels – literal, inferential and evaluative – based on the following prescribed text books:

1. **Flamingo**: Text Book, Published by NCERT, New Delhi
2. **Vistas**: A Supplementary Reader, Published by NCERT, New Delhi

The pattern of examination shall be in the following manner:

1. In the first part of this category, six questions shall be set all of which shall be compulsory. These six questions shall consist of 3½ marks each. In total there shall be 21 marks in this part.
2. The second part of this category shall consist of four reference-to-the-context questions of 2 marks each. Out of these, only two questions need to be attempted. In total there shall be 4 marks in this part.

The following lessons are prescribed from Flamingo:

1. The Last Lesson – Alphonse Daudet
2. Lost Spring – Anees Jung
3. Deep Water – William Douglas

4. The Rattrap – Selma Lagerlof
5. My Mother at Sixty-six – Kamala Das
6. An Elementary School Classroom in a Slum – Stephen Spender
7. Keeping Quiet – Pablo Neruda

The following lessons are prescribed from Vistas:

1. The Third Level – Jack Finney
2. The Tiger King – Kalki
3. Journey to the End of the Earth – Tishani Doshi
4. The Enemy – Pearl S. Buck

INTERNAL ASSESSMENT (FULL MARKS – 30)

- 4) Class Attendance
- 5) Class Assignment
- 6) Class Presentation

उत्तर मध्यमा द्वितीयवर्ष

प्रथम अधिसत्र
हिन्दी

तृतीय पत्र

पूर्णांक - ५०

पाठ्य-

क.	४०
१. अमिता	- यशपाल, लोकभारती प्रकाशन, महात्मा गांधी मार्ग, इलाहाबाद
२. आन का मान	- हरिकृष्ण प्रेमी, कौशाम्बी प्रकाशन, दारागंज, इलाहाबाद
ख.	१०
काव्य-सौन्दर्य के तत्त्व अलंकार परिचय	-

क. अमिता एवं आन का मान

- व्याख्या- दो

५ + ५ = १०

- हिन्दी उपन्यास एवं नाटक का उद्भव और विकास, उपन्यास एवं नाटक के तत्त्व,

कथानक आदि पर आधारित एक दीर्घ उत्तरीय निबन्धात्मक प्रश्न-

७

- उपन्यास एवं नाटक की विशेषताएँ, उद्देश्य, चरित्र-चित्रण आदि पर

चार लघूत्तरीय प्रश्न-

४ × ३ = १२

- पाठ्य ग्रन्थों के कथानक, मूल-स्वर आदि पर तीन अति लघूत्तरीय प्रश्न-

३ × २ = ६

- पाठ्य ग्रंथों पर आधारित पाँच अत्यन्त लघूत्तरीय प्रश्न-

५ × १ = ५

ख. काव्य-सौन्दर्य के तत्त्व-

- निम्नांकित अलंकारों की परिभाषा, उदाहरण एवं दी हुई पंक्तियों में इनकी पहचान-

१०

- अलंकार-

(क) शब्दालंकार - अनुप्रास, यमक, श्लेष।

(ख) अर्थालंकार - उपमा, रूपक, प्रतीप, भ्रान्तिमान, सन्देह और अतिशयोक्ति।

सहायक ग्रन्थ-

१. हिन्दी उपन्यास का इतिहास

गोपाल राय, राजकमल प्रकाशन, नई दिल्ली, पटना

२. आज का हिन्दी उपन्यास

डॉ० इन्द्रनाथ मदान, राजकमल प्रकाशन, नई दिल्ली

३. हिन्दी नाटक : उद्भव और विकास
दिल्ली

डॉ० दशरथ ओझा, राजपाल एण्ड सन्ज,

४. हिन्दी नाटककार

जयनाथ नलिन, आत्माराम एण्ड संस, दिल्ली-६

५. काव्यांग कौमुदी

डॉ० कन्हैया सिंह, विश्वविद्यालय प्रकाशन, वाराणसी

६. अच्छी हिन्दी-कैसे बोलें, कैसे लिखें
लिपि प्रकाशन, अंसारी रोड, नई दिल्ली

डॉ० भोलानाथ तिवारी,

७. आधुनिक हिन्दी व्याकरण और रचना

डॉ० वासुदेवनन्दन प्रसाद,

भारती भवन (पब्लिशर्स एण्ड डिस्ट्रीब्यूटर्स)
गोविन्द मित्र रोड, पटना

**Uttar Madhyama 2nd , Moolshastra, First Semester, 4th Paper, Total
100 marks, Written Examination 70 marks, Internal Examination 30
marks**

དེ་མ་ངམ་པ་མ་གསལ། གས་ས་དང་། མ་ད་གནས་གསལ་
རང་འལ་དང་བཅས་པ། ཀུན་དབང་པོ་རང་བཟོ་དང་། པ་ལ་བཟོ་ནས་
འཕྲ་བར་འགྲ་གྲ་དུ་ལ། (1.credit) ཉ དབང་པོ་མཚན་དུ་དང་།
པ་ལ་ལ་དབང་དུ་ལ། དབང་པོ་ངས་ས་གས་བཟོ་པ། ༢ དབང་པོ་
པ་གས་པ་ལ་བཟོ་ནས་འཕྲ་བ་ལས་འགྲ་གྲ་དུ་ལ། གས་བཟོ་པ།
༣ དབང་པོ་དག་ལ་བཟོ་ནས་འཕྲ་ས་བཟོ་བ་པ་ལ་དང་ཁམས་གང་པོ་
པ་ལ། ཁུ་མས་དང་མས་ང་དུ་བ་དང་། མས་ང་མས་པོ་
དུ་པར། (1.credit) ཉ དབང་པོ་ག་མར་བཟོ་ལ་དང་། གང་ལ། མས་
བཟོ་དང་དུ་བཟོ་གས་བཟོ་པ། ༢ མས་དང་མས་ང་དུ་བ། དུ་
ལས། མས་ང་པོ་ངས་པོ་དུ་གས་བཟོ་པ། ༣ མས་ང་མས་
ཁམས་དང་ས་གང་པོ་དུ་དུ་དང་། འཕ་བཟོ་པོ་མས་ང་པོ་དུ་པར།
གུ་བཟོ་བཟོ་འཕྲ་བཟོ་བཟོ་དང་། པ་དང་བཟོ་ལི་པ། (1.credit) ཉ
པོ་བཟོ་པ་འཕྲ་བཟོ་བཟོ་དང་། མཚན་དུ་པོ་གས་བཟོ་ས་པར་
བཤད་པ། ༢ པོ་དུ་པོ་འཕྲ་བཟོ་དང་། པ་དག་པོ་ས་འཕྲ་ས་པོ་ས་ལ་
པོ་ས་པར་བཟོ་པ། ༣ བཟོ་བཟོ་པོ་ར་དང་། དུ་ས་པོ་ག་ག་ང་མཐར་བཟོ་
པོ་ཚམ་དུ་ས་བཟོ་གས་བཤད་པ། ངེ་མས་པོ་མངས་པ་པོ་མ་ཐག་བཟོ་
དང་། པོ་མ་ཐག་འཕྲ། (0.75.credit) ཉ ཐག་བཟོ་དང་ཐག་འཕྲ་པོ་པོ་
བཞག་དང་། འཕྲ་པོ་ས་ལ། ༢ པོ་འཕྲ་པོ་བཟོ་པོ་འཕྲ་པོ་འཕྲ་
པ་དང་འཕྲ་པོ་དུ་པར་གས་བཤད་པ། ༣ མས་ག་ག་བཟོ་པོ་པོ་
དང་པོ་མཉམ་པོ་མས་པོ་ཚམ་བཟོ་དུ་བཟོ་པོ་ར་བཤད་པ།

INTERNAL ASSESSMENT (FULL MARKS – 30)

- 1) Class Attendance
- 2) Class Assignment
- 3) Class Presentation

དབུ་མ་གོང་མ་ལོ་རིམ་གཉིས་པ།

U.M 2nd Year

ཞང་ལྷུང་གི་གཞུང་།

Bon Moolshastra

རྒྱལ་སྤུས་དང་པོ།

1st Semester

དྲི་ཤོག་བཞི་པ།

Paper 4th

སྤྱི་བསྐྱམས་བརྒྱ་ཆ། 100

Total Marks 100 (Written Examination 70)

སློབ་ཚན།

སྲིད་པའི་མཛོད་ལུགས་ལས་གནས་བཞི་པ་དང་ལྔ་པ། བཀའ་མ།

བདེན་པ་དོན་གྱི་མཛོད་སྐོ་སྐོ་འགྲེལ་འཕུལ་གྱི་ལྷོ་མིག་ལས་གནས་བཞི་པ་དང་ལྔ་པ། 70

༡༠ མཛོད་པ་པོ། དྲན་པ་ནམ་མཐའ།

༡ གསལ་བ་ཡི་ཤེས་ལྡན་བརྟན་པ།

༢ ལྷོ་སློད་དང་ནང་བཅུད་བརྟན་པ།

༣ གཞི་སོག་རྟེན་གནས་སློད་དང་དོན་སློད་བརྟན་པ།

INTERNAL ASSESSMENT (FULL MARKS – 30)

- 1) Class Attendance
 - 2) Class Assignment
 - 3) Class Presentation
-

དབྱུག་མ་འོག་མ་ལོ་རིམ་གཉིས་པ།
ཀ་ཟླའི་སློབ་ཚན་ཁོངས་རྙིང་མའི་རང་གཞུང་།

Nyingma Sampradaya

Uttar Madhyama II, First Semester, 5th Paper

Total Marks – 100

Written Examination – 70 marks

རྒྱལ་སྤྱི་ལྷན་ཁྲིམས་ལྟར་།
དྲི་ཤོག་ལྟར་།
ཁྱིམ་བཞུགས་བརྒྱ་ཆ།
སློབ་ཚན་ཁོངས་ཤེས་རིན་པོ་ཆའི་སློབ་མའི་ཚོགས་གི་དོན་གསལ་བའི་འགྲེལ་རྒྱུ་སློབ་སློབ་ལྟར་བའི་སློབ་འབྲུང་ལས་དབྱུགས་དྲི་ལན་བཞི་པ་བར།
ཅུ་བ་མཇུག་པ་ལོ། འཇམ་མགོན་མི་པམ་རིན་པོ་ཆེ།
འགྲེལ་པ་མཇུག་པ་ལོ། མཁན་ཆེན་ཀུན་བཟང་དཔལ་ལྷན།
བཟོད་བྱ། དྲི་ལན་དང་པོ་ལྟ་བུ་མེད་དགག་དང་མ་ཡིན་དགག་གང་ཡིན། དྲི་ལན་གཉིས་པ་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པས་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཉོགས་སམ་མ་ཉོགས། དྲི་ལན་གསུམ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇིན་སྤངས་ཡོད་དམ་མེད། དྲི་ལན་བཞི་པ་སློབ་ལ་དབྱུང་སློབ་དང་འཇོག་སློབ་གཉིས་ལས་གང་གཙོ་ཆེ་ཚུལ་སློབ་བཅས་སོ།

INTERNAL ASSESSMENT (FULL MARKS – 30)

- 1) Class Attendance
- 2) Class Assignment
- 3) Class Presentation

དབྱུ་མ་འོག་མ་ལོ་རིམ་དང་པོ།
ཀ་ལྗེའི་སློབ་ཚན་ཁོངས་བཀའ་བརྒྱུད་རང་གཞུང་།

Kargyud Sampradaya, 5th Paper

Uttar Madhyama II, First Semester

Total Marks – 100

Written Examination – 70 marks

རྒྱལ་སྐྱོད་དང་པོ།

དྲི་བོ་གཞུང་།

ཁྱེད་ལ་ཕྱི་ལོ་བཟུང་། ལྟོ

སློབ་ཚན། ཚོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་བཤའ་པ་འགྲེལ་པ་ལུགས་ལས་གནས་གཉིས་
པའི་འགྲེལ་པ་ཚ་ཚང་།

མཛོད་པ་པོ། ཀུན་མཁྱེན་པ་དང་ལྟར།

དྲི་བ་བཟོ་སྐབས་། གཞུང་དངོས་གཙོ་བོར་གཞིར་བཞག་སྟེ་ཞར་བྱུང་གི་ཚུལ་དུ་
ཚོས་མངོན་པ་ཇི་ལྟར་དར་ཚུལ་དང་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་གྱི་རྣམ་ཐར་
མངོར་བཞུས་དང་། མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཇི་ཡོད་ཀྱི་སྐོར་རྣམས་ཀྱི་དྲི་བ་

གནང་རྒྱ།

INTERNAL ASSESSMENT (FULL MARKS – 30)

- 1) Class Attendance
- 2) Class Assignment
- 3) Class Presentation

དབུ་མ་འོག་མ་ལོ་རིམ་དང་པོ།
ཀ་ཟླའི་སློབ་ཚན་ཁོངས་ས་སྐྱུ་རང་གཞུང།

Sakya Sampradaya

Uttar Madhyama II, First Semester, 5th Paper

Total Marks – 100

Written Examination – 70 marks

རྒྱལ་ས་དུས་དང་པོ།
དྲི་ཤོག་ལྟ་བུ།
ཁྱེད་བསྐྱོམས་བརྒྱ་ཆ། ༧༠
སློབ་ཚན། ཀེ་ཕུག་དཔེའི་མཚན། མངོན་པ་མཚོན་གནས་གཉིས་པའི་ཅ་བ།
འདོད་ན་དབང་པོ་མེད་པ་དང། ཞེས་སོགས་ནས་མཚུངས་པར་ལྟན་པའང་རྣམ་པ་
ལྟ། ཞེས་པའི་བར་གྱི་འགྲེལ་པ།
མཚན་པ་པོ། མཚེམས་སློབ་བཟང་གྲགས་པ།
ཀེ་གཞུང་ལྷགས་ལེགས་བཤད་ནས་ནད་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་གཞུང་ལྷགས་ཆ་
ཚང། ཤོག་༢༢༧་ནས་༢༤༡་བར། ལྟོན་དཔར་མ།
མཚན་པ་པོ། ས་སྐྱུ་པ་རྣམས།

INTERNAL ASSESSMENT (FULL MARKS – 30)

- 1) Class Attendance
- 2) Class Assignment
- 3) Class Presentation

དབུ་མ་འོག་མ་ལོ་རེམ་གཉིས་པ།
ཀ་ལྗེའི་སློབ་ཚན་ཁོངས་དགོ་ལུགས་རང་གཞུང།

Gelug Sampradaya

Uttar Madhyama II, First Semester, 5th Paper

Total Marks – 100

Written Examination – 70 marks

རྒྱལ་ས་དུས་དང་པོ།
འོག་ལྗེ་ལ།
འོག་བསྐྱེལ་བརྒྱ་ཆ། ༧༠
སློབ་ཚན། མཚོན་ཤིང་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་གནས་གཉིས་པ་ཆ་ཚང་།
བཅོད་བྱ། དབང་པོའི་རྣམ་གཞག་ འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་
སྐོར།

INTERNAL ASSESSMENT (FULL MARKS – 30)

- 1) Class Attendance
- 2) Class Assignment
- 3) Class Presentation

དབུ་མ་གོང་མ་ལོ་རིམ་གཉིས་པ།
ཀ་ལྷེའི་སློབ་ཚན་ཁོངས་གཞུང་དུང་བོན་གྱི་རང་གཞུང་།
རྒྱལ་ས་དུས་དང་པོ།
འོག་ལྗེ་པ།

U. M. 2nd Year
Bon Sampradaya
1st Semester
Paper 5th

འོན་བསྐྱེམས་བརྒྱ་ཚུ་ 700 Total Marks 100 (Written Examination 70)

སློབ་ཚན།

སྲིད་པའི་མཛོད་ལུག་གི་གཞུང་འགྲེལ་འཕྲུལ་གྱི་སློན་མེ་ལས་གནས་བཞི་པ་དང་ལྗེ་པ་ཚ་
ཚང་། ཡང་། 70 མཛོད་པ་པོ། རྒྱལ་བ་མཉམ་མེད་པ།

ཀ ཡེ་ཤེས་ལྗེ་སོ་སོ་ནས་བསྟན་པ།

ཁ རྒྱ་སྲོད་ཚག་ཚུལ།

ག རྒྱུང་བཞི་རྒྱུང་ཕྱན་སོ་སོ་ནས་གནས་ཚུལ།

INTERNAL ASSESSMENT (FULL MARKS – 30)

- 1) Class Attendance
- 2) Class Assignment
- 3) Class Presentation

དབུ་མ་ལོང་མ་ལོ་རིམ་གཉིས་པ། U.M. Second Year

ཐོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ། Sowa Rigpa

རྒྱལ་སྤྱི་དུས་དང་པོ། First Semester

དྲི་ཤོག་ལྔ་པ། Fifth Paper

ཁྱོད་བསྐྱོམས་ཡང་ཐོབ། 100 Total Marks 100(Written Examination 70)

སློབ་ཚན། གསོ་བ་རིག་པའི་གཞི་རྒྱུ་ལོ་ཤེས་བྱ།

1) ཚོ་འཕོ་བའི་མདོ་ནས་གསུངས་པའི་ཉིང་མཚམས་སྤྱིར་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་སོགས་

སློབ་པ་སྤྱི་སློབ་པའི་རིག་པ།

2) དགའ་བོ་མངལ་འདུག་སྐབས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་གནས་ལུགས།

3) གསོ་བ་རིག་པའི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག

ཅ་གཞུང་དང་བྱུར་བལྟའི་སློབ་དེབ།

1) ཚོ་འཕོ་བ་ཇི་ལྟར་གྱུར་པའི་མདོ། བཀའ་འགྱུར།

2) དུན་པ་ཉེར་བཞག་གི་མདོ་ལས་དགའ་བོ་མངལ་འདུག་ བཀའ་འགྱུར།

3) གསོ་བ་རིག་པའི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག ཐོད་མཁས་པ་མི་ཕམ་

དགོ་ལེགས་རྣམ་རྒྱལ།

INTERNAL ASSESSMENT (FULL MARKS – 30)

- 1) Class Attendance
- 2) Class Assignment
- 3) Class Presentation

Political Science (B Varg)
Uttar Madhyama (UM) II, First Semester
6th Paper
M.M.: 70

A DETAILED STUDY OF INDIAN CONSTITUTION:

- 1. Importance of the Preamble of the Constitution:** The salient features of the Indian Constitution

- 2. The Federal and Unitary Features**

- 3. The Amendment Procedure**

- 4. The Union Executive:**
 - (a) President:** Election, powers, functions and position
 - (b) Vice- President:** Election and functions
 - (c) Prime Minister:** Appointment, powers, functions, position and relation with the President
 - (d) Council of Ministers:** Formation, functions and relation with the Prime Minister

- 5. State Executive:**
 - (a) Governor:** Appointment, powers, functions, position and relation with the Union Executive
 - (b) Chief Minister:** Appointment, power, functions, relation with the Governor

INTERNAL ASSESSMENT (30 MARKS)

1. Class Attendance
2. Class Assignment
3. Class Presentation

ECONOMICS (B VARG)

UTTAR MADHYAMA I

6TH PAPER

FIRST SEMESTER

WRITTEN EXAMINATION (FULL MARKS – 70)

MONEY:

Meaning, Functions and Importance of Money, Characteristics of Good Money, Essentials of a Sound Monetary Standard

2. PAPER MONEY:

Meaning, Advantages and Disadvantages of Paper Money

3. CREDIT:

Meaning, Advantages and Abuses of Credit

4. CREDIT INSTRUMENTS:

Meaning, Promissory Note, Currency Note, Bill of Exchange, Hundi, Cheque and Draft

5. GRESHAM'S LAW:

Definition, Importance and Limitations of the Law

6. MARKET:

Meaning and Kinds of Market, Essentials of an Economic Market, Conditions of a Wide Market

BOOKS RECOMMENDED:

1. K. P. M. Sundharam: *Elementary Economics*
2. K.K. Dewett & J.D. Verma: *Elementary Economic Theory*
3. आनन्द स्वरूप गर्ग : अर्थशास्त्र की रूप-रेखा – भाग-1

INTERNAL ASSESSMENT (FULL MARKS – 30)

1. Class Attendance
2. Class Assignment
3. Class Presentation

ASIAN HISTORY, CULTURE & ARCHAEOLOGY (B VARG)

6TH PAPER

UTTAR MADHYAMA I

FIRST SEMESTER

WRITTEN EXAMINATION (FULL MARKS – 70)

POLITICAL AND CULTURAL HISTORY

1. Indication of famous historical places related to the Syllabus on the map
2. **NORTHERN INDIA (800-1200):** Palas, Pratiharas, Chauhanas, Parmaras and Chandelas – Political and Cultural History
3. **DECCAN AND THE SOUTH:** Political and Cultural History of the Rastrakutas, Chalukyas and Cholas, the Chola Administration

SELECTED TEXTS

1. *History of Kanauj:* by R. S. Tripathi
2. *History of the Palas of Bengal:* by R. C. Majumdar
3. *The Art of the Pala Empire of Bengal:* by B. Sahai and J. C. French
4. *Early History of Andhra Country:* by K. Gopala Chari
5. *A History of Deccan:* by G. Yazadani
6. *The Classical Age, edited:* by R. C. Majumdar
7. *Political and Cultural History of India (from the earliest times upto 1206 A.D.):* by Dr. A. K. Mittal

INTERNAL ASSESSMENT (FULL MARKS – 30)

1. Class Attendance
2. Class Assignment
3. Class Presentation

༡) དགེ་བསྐྱེན་ཞི་བའི་གོ་ཚ་པོ་དྲ་ལར་བྱོན་ཚུལ་དང་། པོ་དྲ་ལའི་སྐོར་གྱི་དབྱུང་གཏུམ། ཉེ་མ་སྤུས་པའི་མཚན་
ཅན་འགའ་ཤས་བཞུགས་པ་དེ་དག་གི་ངོ་སྤྲོད་དང་ངོས་འཛིན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་རྣམ་
ཐར་ཚན་བདུན་ནམ་བཅུའི་གྲངས་འདྲན་དང་ངོ་སྤྲོད།

མཚན།

སློབ་དེབ་གཙོ་བོ།

༡) དྲ་ར་རྒྱ་ཐའི་ཚོས་འབྱུང། དགོས་འདོད་ཀྱི་འབྱུང།

༢) བཀའ་བབས་བདུན་ཟུན་གྱི་རྣམ་ཐར།

ལ་སྐོར་ལྷོག་དེབ།

༡) ཐུབ་བསྟན་མཚོག་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྒྱ་གར་རྒྱལ་རབས།

༢) ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་ལམ་རིམ་སླ་མ་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་ཐར།

༣) འཇམ་དབྱངས་ཀོང་སྤུལ་གྱིས་མཛད་པའི་ཤེས་བྱ་ཀྱན་ཁྱབ་མཛོད།

INTERNAL ASSESSMENT (FULL MARKS – 30)

- 1) Class Attendance
- 2) Class Assignment
- 3) Class Presentation

पालि (ख वर्ग)
उत्तरमध्यमा द्वितीय वर्ष
प्रथम अधिसत्र – षष्ठ पत्र

लिखित परिक्षा (पूर्णाङ्क – 70)

(क) पालि पाठसङ्ग्रहो पठमो भागो –
पाठ—

१. धम्मचक्कपवत्तननं २. अट्टङ्गिको मग्गो ३. यसपब्बज्जा ४. सारिपुत्त मोग्गलान पब्बज्जा
५. राहुल कुमारस्स दायज्ज दानं ६. उपालिदारकवत्थु ७. विसाख सुत्तं ८. सिगाल सुत्तं
९. आहुत सुत्तं १०. संदिट्ठिकं सामज्जफल सुत्तं ११. उपासक धम्मदेसना १२. तथागतस्स
पच्छिमावाचा।

(ग) अनुवाद

१. पालि से हिन्दी।
२. हिन्दी से पालि।

आन्तरिक परिक्षण (पूर्णाङ्क – 30)

१. उपस्थिति
२. अधिन्याश पत्र
३. कक्षा में प्रस्तुतीकरण

उत्तरमध्यमा द्वितीय वर्ष

ख वर्ग संस्कृत, षष्ठ पत्र
प्रथम अधिसत्र पूर्णाङ्क ७०

१ हरिभट्ट – जातकमाला-प्रथम द्वितीय जातक	
(क) श्लोक व्याख्या	१५
(ख) विविध प्रश्न	१५
२ बाणभट्ट - शुकनासोपदेश	
(क) व्याख्या	१५
(ख) ग्रन्थकार परिचय- सूक्ति, सारांश आदि विविध प्रश्न	१५
३ संस्कृत में निबन्ध	१०
टिप्पणी :	
१. १० प्रतिशत प्रश्न वस्तुनिष्ठ होंगे।	
२. प्रश्न का माध्यम हिन्दी होगा।	

सहायक ग्रन्थ :-

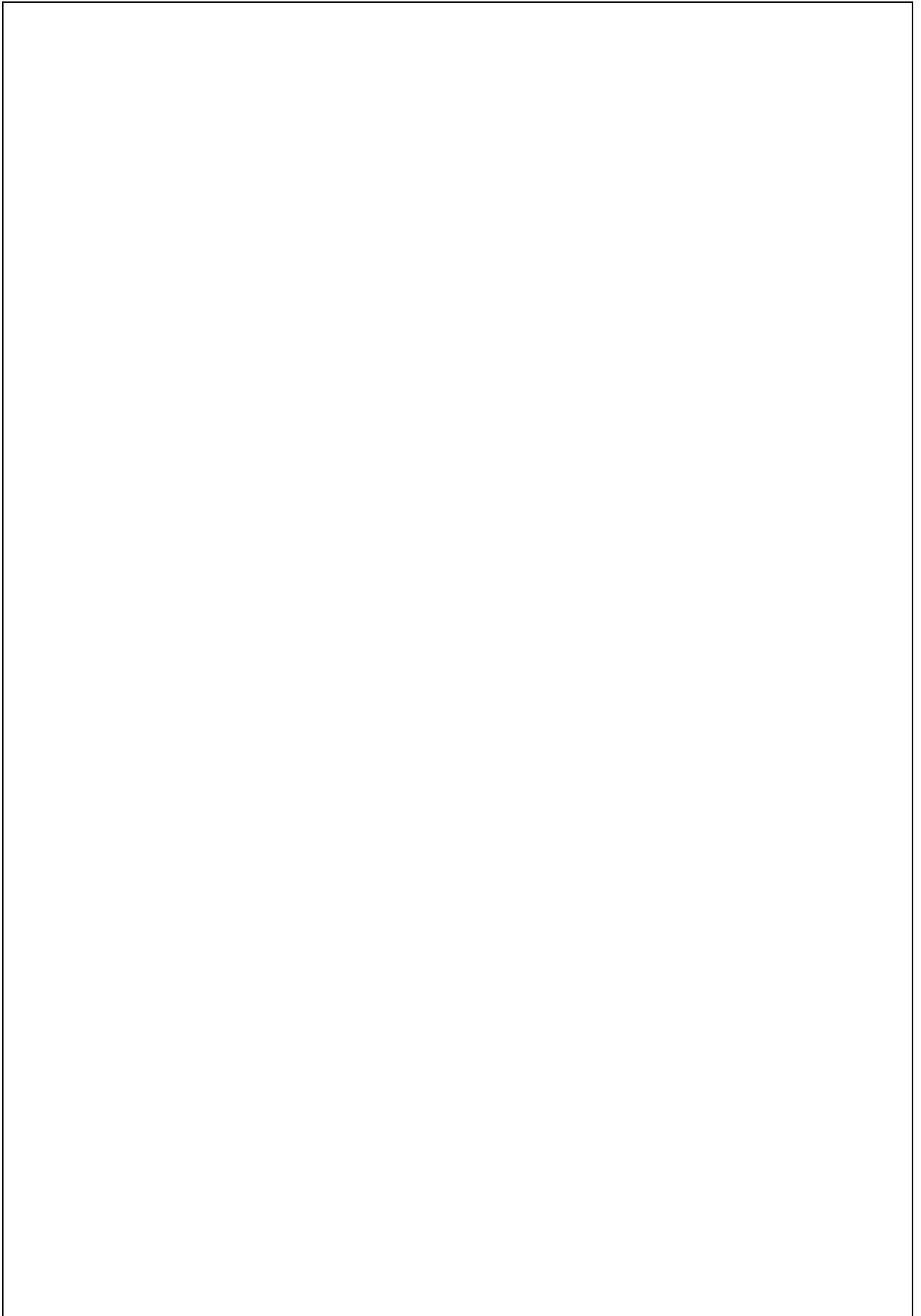
- I. निबन्ध-प्रकाश – डॉ. कृ. कु. अवस्थी
- II. निबन्ध-परिजात- डॉ. रजनीकान्त लहरी

आन्तरिकमूल्यांकनम् – पूर्णाङ्कः ३०

- १) कक्षोपस्थितिः
- २) गृहकार्यम्
- ३) कक्षायां प्रस्तुतीकरणम्

SECOND SEMESTER

द्वितीय अधिसत्र



उत्तरमध्यमा द्वितीय वर्ष

अनिवार्य संस्कृत (द्वितीय पत्र)

द्वितीय अधिसत्र पूर्णाङ्क ७०

(क) मणिका ६ से ११ पाठ

1. गद्यांश व पद्यांश का हिन्दी अनुवाद	१०
2. पाठ का सारांश	०६
3. पाठ से सम्बद्ध एक गद्य एवं उससे ५ प्रश्न	०५
4. पाठ से सम्बद्ध लघु प्रश्न	०५
5. अन्य विविध प्रश्न	०५

(ख) ग्रन्थगत व्याकरण का व्यावहारिक ज्ञान

१५

(ग) बोधिचर्यावतार चतुर्थ परिच्छेद- बोधिचित्ताप्रमाद (१७ से ३३ श्लोक तक)

१४

(घ) अनुवाद

१०

सहायक ग्रन्थ :-

- I. मणिका NCERT, NEW DELHI
- II. बोधिचर्यावतार- रामशंकर त्रिपाठी
- III. नवीन अनुवाद चन्द्रिका – चक्रधर हंस

आन्तरिकमूल्यांकनम् – पूर्णाङ्क: ३०

१) कक्षोपस्थितिः

२) गृहकार्यम्

३) कक्षायां प्रस्तुतीकरणम्

ENGLISH
UTTAR MADHYAMA II
SECOND SEMESTER, PAPER III
WRITTEN EXAMINATION (FULL MARKS – 70)

SECTION – A – READING (10 marks)

Two unseen passages, consisting of 5 marks each, with a variety of comprehension questions including vocabulary skills such as word formation and inferring meaning will be asked. The total length of both the passages together should be around 1300 words.

The passage will be based on any of the following subjects:

1. Factual passage (eg., instruction, description or report)
2. Discursive passage involving opinion (eg., argumentative, persuasive or interpretative)
3. Literary passage (eg., an extract from fiction, drama, poetry, essay or biography)

Question types will include:

1. Short-answer-type questions to test local, global and inferential comprehension
2. Note making in an appropriate format
3. Summarizing and abstraction

SECTION – B – WRITING (15 marks)

Three questions consisting of 5 marks each from the following types may be given with internal choices:

1. One out of two compositions (of not more than 50 words each), eg., writing formal and informal invitation and designing or drafting posters, is to be attempted by the students.
2. One out of two compositions, based on a visual input (in about 100 – 150 words), is to be attempted by the students. The output may be descriptive or argumentative in nature, such as, an article for publication in a newspaper or a school magazine or a speech.
3. Students have to write one out of two letters based on given inputs. Letter types shall include:
 - (a) Letters to the editor (Giving suggestions on an issue)
 - (b) Application for a job

SECTION – C – GRAMMAR (20 marks)

A variety of short questions shall involve the use of particular structures within a context (i.e., not in isolated sentences). Test types shall include gap-filling (gap-filling exercises with blanks at regular intervals), sentence completion, reordering word groups into sentences, editing, error correction and sentence transformation. This category shall consist of five questions. Among these five, three shall consist of ten questions of ½ mark each. The rest of the two shall consist of twenty questions each of ¼ mark each.

The students will have to learn and practise the following items of grammar:

1. Relative Clause
2. Punctuations
3. Error Correction
4. Editing Task
5. Reordering of sentences

SECTION – D – LITERATURE (25 marks)

Questions on the prescribed textbooks will test comprehension at different levels – literal, inferential and evaluative – based on the following prescribed text books:

1. **Flamingo**: Text Book, Published by NCERT, New Delhi
2. **Vistas**: A Supplementary Reader, Published by NCERT, New Delhi

The pattern of examination shall be in the following manner:

1. In the first part of this category, six questions shall be set all of which shall be compulsory. These six questions shall consist of 3½ marks each. In total there shall be 21 marks in this part.
2. The second part of this category shall consist of four reference-to-the-context questions of 2 marks each. Out of these, only two questions need to be attempted. In total there shall be 4 marks in this part.

The following lessons are prescribed from Flamingo:

1. Indigo – Louis Fischer
 2. Poets and Pancakes – Asokamitran
 3. The Interview
- (a) Part 1 – Christopher Silvester

(b) Part 2 – An interview with Umberto Eco

4. Going Places – A. R. Barton
5. A Thing of Beauty – Keats
6. A Roadside Stand – Robert Frost
7. Aunt Jennifer’s Tiger – Adrienne Rich

The following lessons are prescribed from Vistas:

1. Should Wizard Hit Mommy – John Updike
2. On the Face of it – Susan Hill
3. Evans Tries an O-Level – Colin Dexter
4. Memories of Childhood

(a) The Cutting of My Long Hair – Zitkala-Sa

(b) We Too Are Human Beings – Bama

INTERNAL ASSESSMENT (FULL MARKS – 30)

- 1) Class Attendance
- 2) Class Assignment
- 3) Class Presentation

उत्तर मध्यमा द्वितीयवर्ष

द्वितीय अधिसत्र

हिन्दी

तृतीय पत्र

पूर्णांक- ५०

पाठ्य-

क.	४०
१. यशोधरा	- मैथिलीशरण गुप्त, साहित्य-सदन, झाँसी (३०प्र०)
२. बुद्ध काव्याञ्जलि	- सम्पादक- डॉ० श्रीप्रसाद, केन्द्रीय उच्च
च	
।	
तिब्बती शिक्षा संस्थान, सारनाथ, वाराणसी	
ख.	१०
काव्य-सौन्दर्य के तत्त्व	-
छन्द-परिचय	

क. यशोधरा एवं बुद्ध काव्याञ्जलि

- व्याख्या- दो

५ + ५ = १०

- आधुनिक हिन्दी कविता का विकास, पठित रचनाकारों का साहित्यिक परिचय, काव्य-सौष्टव आदि

पर आधारित एक दीर्घ उत्तरीय निबन्धात्मक प्रश्न-

७

- पठित अंशों का कथासार, विशेषताएँ, आदि से सम्बद्ध चार लघूत्तरीय प्रश्न-

४ × ३ = १२

- पाठ्य रचनाओं की शिल्पगत विशेषताओं, विषयवस्तु, मूल-स्वर आदि पर तीन अति लघूत्तरीय प्रश्न-

३ × २ = ६

- पाठ्यांशों के काव्य-सौष्टव पर आधारित पाँच अत्यन्त लघूत्तरीय प्रश्न-

५ × १ = ५

ख. काव्य-सौन्दर्य के तत्त्व-छन्द परिचय

- दोहा, सोरठा, चौपाई, कवित्त और सवैया (परिभाषा, उदाहरण एवं दी हुई पंक्तियों में उनकी पहचान)

१०

सहायक ग्रन्थ-

१. मैथिलीशरण गुप्त : पुनर्मूल्यांकन
नई दिल्ली

डॉ० नगेन्द्र, प्रभात प्रकाशन,

२. हिन्दी साहित्य की भूमिका

डॉ० हजारी प्रसाद द्विवेदी, राजकमल प्रकाशन, नई दिल्ली, पटना

३. हिन्दी साहित्य का इतिहास

सम्पादक- डॉ० नगेन्द्र, नेशनल पब्लिशिंग हाउस, नई दिल्ली

४. आधुनिक हिन्दी कविता

डॉ० विश्वनाथ प्रसाद तिवारी, राजकमल प्रकाशन, नई दिल्ली, पटना

५. कवि समीक्षा

डॉ० श्यामलाकान्त वर्मा, संजय बुक सेण्टर, गोलघर, वाराणसी

६. व्यावहारिक हिन्दी व्याकरण

डॉ० हरदेव बाहरी, लोकभारती प्रकाशन, महात्मा गांधी मार्ग,

इलाहाबाद

७. आधुनिक हिन्दी व्याकरण और रचना

डॉ० वासुदेवनन्दन प्रसाद,

भारती भवन (पब्लिशर्स एण्ड डिस्ट्रीब्यूटर्स)

गोविन्द मित्र रोड, पटना

८. काव्यांग – कौमुदी (प्रथम कला)
भपन्त, नन्दकिशोर एण्ड ब्रदर्स,
बाँसफाटक, वाराणसी

विश्वनाथ प्रसाद मिश्र, मोहन वल्ल



དབུ་མ་གོང་མ་ལོ་རིམ་གཉིས་པ། U.M. 2nd Year

ལང་ལྷན་གི་གཞུང་། Bon Moolshastra

རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་གཉིས་པ། 2nd Semester

དྲི་ཤོག་བཞི་པ། Paper 4th

སྟོན་བསྐྱེམས་བརྒྱ་ཚུ་ཆ། 700 Total Marks 100 (Written Examination 70)

སྟོན་ཚན།

མིང་པའི་མཚན་ལྷན་ལས་གནས་རྒྱལ་པ་དང་བརྟན་པ། བཀའ་མ། བདེན་པ་བོན་གྱི་
མཚན་སྐོ་སྐོ་འགྲེལ་འཕུལ་གྱི་ལྷོ་མིག་ལས་གནས་རྒྱལ་པ་དང་བརྟན་པ། ཡང་། 70
མཚན་པ་པོ། རྟན་པ་ནམ་མཁའ།

༡ འབྲུང་བའི་བརྟན་དང་བརྟན་ཡེ་ཤེས་གྱི་ལེན།

༢ བརྟན་སྐྱེ་གནས་དང་ལྷན་ཚད་གྱི་ལེན།

༣ དབང་པོ་མདོ་རྩ་དང་ཡན་ལག་གི་ལེན།

༤ དབང་པོ་བསམ་སྐོ་གྱི་ལེན།

INTERNAL ASSESSMENT (FULL MARKS – 30)

- 1) Class Attendance
 - 2) Class Assignment
 - 3) Class Presentation
-

དབུ་མ་འོག་མ་ལོ་རེམ་གཉིས་པ།
ཀ་ལྷའི་སློབ་ཚན་ཁོངས་རྙིང་མའི་རང་གཞུང།

Nyingma Sampradaya

Uttar Madhyama II, Second Semester, 5th Paper

Total Marks – 100

Written Examination – 70 marks

རྒྱལ་སྤྱི་ལྷན་ཁྲིམས་པ།

དྲི་ཤོག་ལྷན་པ།

ཁྱེད་བསྐྱོམས་བརྒྱ་ཆ། ༧༠

སློབ་ཚན་ །ངེས་ །ཤེས་ །རིན་ །པོ་ཆེའི་སློབ་མའི་ཚོགས་གི་དོན་གསལ་བའི་འགྲེལ་ཚུང་སློབ་

གོག་སྤང་བའི་སློབ་འབྲེད་ལས། དྲི་ལན་ལྷན་པ་ནས་གཞུང་གི་མཐའ་མ་རྒྱུགས་བར།

ཅུ་བ་མཛད་པ་པོ། འཇམ་མགོན་མི་པམ་རིན་པོ་ཆེ།

འགྲེལ་པ་མཛད་པ་པོ། མཁན་ཆེན་ཀུན་བཟང་དཔལ་ལྷན།

བརྗོད་བྱ། དྲི་ལན་ལྷན་པར་འཕགས་པའི་བདེན་གཉིས་ལས་གང་ཞིག་གཙོ་ཆེ་ཚུལ་

སློབ་ དྲི་ལན་རྒྱལ་སྤྱི་ལྷན་ཁྲིམས་ལ་འགོ་བ་རིགས་རྒྱལ་གི་མཐོང་ཚུལ་སོ་སོ་

ཡོད་པ་ལས་ཐན་མོང་གི་བལྟ་བུ་གསལ་འཐད་སློབ། དྲི་ལན་བདུན་པར་སློབ་བྲལ་

དབུ་མ་ཆེན་པོ་ལ་ཁས་ལེན་དང་བཅས་མ་བཅས་གང་འཐད་སློབ།

INTERNAL ASSESSMENT (FULL MARKS – 30)

- 1) Class Attendance
- 2) Class Assignment
- 3) Class Presentation

དབུ་མ་འོག་མ་ལོ་རིམ་དང་པོ།
ཀ་ཟླའི་སློབ་ཚན་ཁོངས་བཀའ་བརྒྱུད་རང་གཞུང་།

Kargyud Sampradaya

Uttar Madhyama II, Second Semester, 5th Paper

Total Marks – 100

Written Examination – 70 marks

རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་ལྟར་གཉིས་པ།
དྲི་ཤོག་ལྟར་པ།
ཁྱིམ་བཞུགས་བརྒྱུ་ཆ། ༧༠
སློབ་ཚན།
ཀ། ཐར་རྒྱུ་ལེའུ་བཅོ་བརྒྱུད་པ་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པའི་ལེའུ་མན་
ཆད་ཆ་ཆད།
མཛད་པ་པོ། རྗེ་སྐམ་པོ་པ།
ཁ། ཤེས་རབ་སྣང་པོའི་རྣམ་བཤད།
མཛད་པ་པོ། ཀུན་མཁྱེན་པད་དཀར།
དྲི་བ་བཅོ་སྐབས། ཀ། གཞུང་དངོས་གཙོ་བོར་གཞོན་བཞག་སྟེ་ཞར་བྱུང་གི་ཚུལ་
དུ་ཐར་རྒྱུ་འདི་ཉིད་བཀའ་བསྟན་གང་ལ་ཁུངས་གཏུགས་ཚུལ་དང། སྐམ་པོ་པ་
མན་ཆད་ནས་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་ཁྱབ་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་མདོར་བསྟུན་
རྣམས་ཀྱི་དྲི་བ་གནང་རྒྱ།
ཀ། ཤེས་རབ་སྣང་པོའི་སྣང་དོན་ལོགས།

(INTERNAL ASSESSMENT (FULL MARKS – 30))

- 1) Class Attendance
- 2) Class Assignment
- 3) Class Presentation

དབུ་མ་འོག་མ་ལོ་རེ་གཉིས་པ།
ཀ་ལྷའི་སློབ་ཚན་ཁོངས་དགེ་ལུགས་རང་གཞུང་།

Gelug Sampradaya

Uttar Madhyama II, Second Semester, 5th Paper

Total Marks – 100

Written Examination – 70 marks

རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་གཉིས་པ།

ཏེ་ཤོག་ལྷ་པ།

ཁྱོད་བསྐྱེམས་བརྒྱ་ཆ། ༧༠

སློབ་ཚན། བར་སྤྱི་རྣམ་བཤད་སྤྱི་རྒྱུ་དབུ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་རྫོགས་མཚམས་
བར།

INTERNAL ASSESSMENT (FULL MARKS – 30)

- 1) Class Attendance
- 2) Class Assignment
- 3) Class Presentation

དབྱ་མ་གོང་མ་ལོ་རིམ་གཉིས་པ། U.M. Second Year

བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ། Sowa Rigpa

རྒྱགས་དུས་གཉིས་པ། Second Semester

རྩི་ཤོག་ལྔ་པ། Fifth Paper

འོག་བསྐྱོམས་ཨང་ཐོབ། 100 Total Marks 100(Written Examination 70)

སློབ་ཚན། གསོ་བ་རིག་པའི་གཞི་རྩའི་ཤེས་བྲ།

1) རྒྱ་བའི་རྒྱལ་པོ་ལས་ལུས་བསྐྱེད་པ་དང་རྣམ་པ་རྫོགས་པ་བསྟན་པ།

2) ལུས་ཀྱི་ཀོང་རུས་ཀྱི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ།s

3) མགོ་བོའི་ཀོང་རུས་ཀྱི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ།

4) ཡན་ལག་བཞིའི་ཀོང་རུས་ཀྱི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ།

5) ལྡང་བ་དང་ལུས་ཀྱི་ཚད་བསྟན་པ།

སློབ་འཛིན་དག་རྒྱགས།

ཨང་ཐོས་ 40།

སློབ་སྟན་འཁུངས་དཔེ་བསྟུས་པ་དོ་མཚར་གསེར་གྱི་སྟེ་མ།

སྟེང་ཚ། མཁུན་རབ་ལོ་རྩེ་བྲ།

ཅ་གཞུང་དང་ཟུར་བཞུང་སློབ་དེབ།

སྟན་དཔུང་རྒྱ་བའི་རྒྱལ་པོ།

མཁུངས་མང་བཞུགས་པའི་གཞུང་།

INTERNAL ASSESSMENT (FULL MARKS – 30)

1) Class Attendance

2) Class Assignment

3) Class Presentation

Political Science (B Varg)
Uttar Madhyama (UM) II, Second Semester
6th Paper
M.M.: 70

A DETAILED STUDY OF THE INDIAN CONSTITUTION:

1. **The Legislature:** Union House of the People / Council of States, formation and functions, the Speaker and the Chairman, the State Legislative Assembly / the Legislative Council, formation and functions
2. **The Union Judiciary:** The Supreme Court, the appointment of Justices, jurisdiction, independence
3. **Centre-State Relations:** Administrative, legislative, financial
4. **Local-self Government:** Rural – (a) Block-Development Committee (b) The District Board; Urban – The Municipal Corporation
5. **The Election Commission:** Formation, powers, functions, independence

BOOKS RECOMMENDED:

1. Basu, D.D.: An Introduction to the Indian Constitution
2. Varma, S.P.: Indian Constitution and Political
3. Paylee, M.V.: Indian Political System
4. Tayal, B.B.: Society, State and Indian Government
5. Pandey, M.: Fundamentals of Indian Constitution
6. Chader, P.: Indian Constitution
7. Rai, M.P.: Bharatiya Samvidhan

INTERNAL ASSESSMENT (30 MARKS)

1. Class Attendance
2. Class Assignment
3. Class Presentation

ECONOMICS (B VARG)

UTTAR MADHYAMA II

6TH PAPER

SECOND SEMESTER

WRITTEN EXAMINATION (FULL MARKS – 70)

1. **NATIONAL INCOME:**

Meaning, Methods and Difficulties of Measuring National Income

2. **DISTRIBUTION:**

Marginal Productivity Theory, Demand and Supply, Theory of Distribution

3. **RENT:**

Definition, the Ricardian Theory of Rent

4. **WAGES:**

Meaning, Different Types of Wages

5. **INTEREST:**

Gross and Net Interest, Determination of the Rate of Interest, Classical or Real Theory of Interest

6. **PROFIT:**

Gross and Net Profits, Uncertainty Theory of profit, the Risk-bearing Theory of Profit

BOOKS RECOMMENDED:

1. K. P. M. Sundharam: *Elementary Economics*
2. K.K. Dewett & J.D. Verma: *Elementary Economic Theory*
3. आनन्द स्वरूप गर्ग : अर्थशास्त्र की रूप-रेखा – भाग-1

INTERNAL ASSESSMENT (FULL MARKS – 30)

1. Class Attendance
2. Class Assignment
3. Class Presentation

ASIAN HISTORY, CULTURE & ARCHAEOLOGY (B VARG)

UTTAR MADHYAMA I 6TH PAPER SECOND SEMESTER

WRITTEN EXAMINATION (FULL MARKS – 70)

POLITICAL AND CULTURAL HISTORY

(THE LATE MUGHAL PERIOD)

1. Indication of famous historical places related to the Syllabus on the map
2. Aurangzeb - Revolt against the Mughal Empire: The Rajputs, the Marathas, the Jats, the Sikhs – Decline of the Mughal Empire
3. The Maratha Confederacy: Shivaji and his Administration
4. Art under the Mughals: Literature, Architecture, Painting and Music.
5. Hindu-Muslim Relations

SELECTED TEXTS

1. *History of Muslim Rule in India*: by Iswari Prasad (The Indian Press Ltd., Allahabad)
2. *Rise and Fall of Mughal Empire* Vol. I: by R. S. Tripathi (Central Book Depot, Allahabad)
3. *Mughal Empire in India*: by S. R. Sharma (Lakshmi Narain Agrawal Educational Publishers, Agra)
4. *Cambridge History of India* Vol. III
5. *Foundation of Mughal Empire, edited*: by S. R. Sharma and S. R. Bakshi
6. *Mughal Empire in India*: by S. R. Sharma
7. *मध्यमकालीन भारत* – एल. पी. शर्मा

INTERNAL ASSESSMENT (FULL MARKS – 30)

1. Class Attendance
2. Class Assignment
3. Class Presentation

TIBETAN HISTORY (སོད་གྲི་ལོ་རྒྱུས།) (B VARG)

དབྱུང་མ་གོང་མ་ལོ་རིམ་གཉིས་པ།

UTTAR MADHYAMA SECOND YEAR

རྒྱལ་ཁབ་དུས་གཉིས་པ།

SECOND SEMESTER

འདྲི་ཤོག་རྒྱག་པ།

6TH PAPER

ཁྱིམ་བསྐྱེད་འགྲུ་ཆ། ༡༠༠

TOTAL MARKS 100

སློབ་ཚན།

ཀུན་ཐོག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་། ལྷན་པར་རྣམ་རིག་པའི་གྲུབ་མཐའ་དར་སྤེལ་བྱུང་ཚུལ། བརྒྱ་ཕྱག་ལྔ་པ་ནས་ ༡༨༠༤
བར།

མང་། ༤༠།

ལ། དགོ་ལྡན་པའི་ཚོས་འབྲུང་ངོ་སྤྲོད།

མང་། ༡༠།

ག། རང་མིའི་ཞིབ་འཇུག་(Internal Assessment)

མང་། ༥༠།

- ༡) འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཚེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་གང་རུང་། རྣམ་རིག་པའི་གྲུབ་མཐའི་སྤེལ་དར་ལྷན་བྱུང་ཚུལ་དང་། ལྷན་པར་བྱམས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོས་ཉི་ཤུའི་གྲངས་འདྲེན། སྐབས་དེ་དག་ཏུ་ཐོག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པའི་གནས་སྤངས་དང་། སློབ་དཔོན་དགོ་འདུན་འབངས་དང་ཚོས་འབངས་ཀྱི་མཛད་རྗེས་བཅས།
- ༢) སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་དང་ཤུ་འོད་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་རུང་དང་། འདུལ་བ་དར་སྤེལ་མཛད་ཚུལ། བཤེས་གཉེན་རྒྱག་གི་གྲངས་འདྲེན་དང་སོ་སོའི་ངོ་སྤྲོད་གང་རུང་། བོད་དུ་ཕེབས་ཏེ་བཀའ་འཇགས་ཀྱི་བསྟན་པའི་པཎ་ཆེན་གསལ་ལོ་ཉ་མོ་སོགས་ཀྱི་ངོ་སྤྲོད།
- ༣) སློབ་དཔོན་སློབ་འཁྲུག་གྱི་རྣམ་ཐར་དང་། མངོན་པ་དར་སྤེལ་མཛད་ཚུལ། མངོན་པ་གོང་འོག་གི་འབྲེལ་མཛད་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་གང་རུང་ལ་ངོ་སྤྲོད་ངོས་འཛིན་བཅས།
- ༤) སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྤངས་། ཚོས་གཤམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་གང་རུང་དང་། ཚད་མ་རིག་པ་དར་སྤེལ་མཛད་ཚུལ། ལྷ་ཤུག་གཉིས་རྒྱན་མཐན་པོ་སོགས་འབྲེལ་མཛད་རྣམས་ཀྱི་ངོ་སྤྲོད་གང་རུང་དང་། ལྷ་ཤུག་ཡི་རྗེས་འབྲངས་དང་། རྒྱུ་མཐན་པོའི་རྗེས་འབྲངས། སློབ་དཔོན་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་དང་ངོ་སྤྲོད། དེའི་སློབ་དུ་སངས་རྒྱུས་པའི་རྟོག་གའི་རིགས་པའི་ཚུལ་གྱི་འདྲ་ཞིག་ཡིན། སློབ་དཔོན་ཚུ་གོ་མིའི་རྣམ་ཐར་བཅས། ཕྱི་རོལ་པའི་མཐའ་པ་ཤུར་ལྷ་རྩེ་འཁོར་བཅས་དང་། གཞུག་ལུ་རོལ་པ་བཅས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་གང་རུང་།
- ༥) ཨོ་ཏྲ་ལུ་རིའི་གཙུག་ལག་ཁང་། སོ་མ་ལུ་རིའི་གཙུག་ལག་ཁང་། དཔལ་ཚབ་གསུམ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་། བི་ཀམ་ཤི་ལའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཅས་སོ་སོར་བཞེངས་ཚུལ་དང་། བི་ཀམ་ཤི་ལའི་གདན་རབས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་འདྲེན་དང་། སོ་སོའི་ངོ་སྤྲོད། མངོན་པ་ལུ་ལྷ་མོ་ཉ་དང་། ལུ་ལྷ་མོ་སོགས་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་། ཤུ་ལྷ་མོ་སོགས་ཀྱི་མངོན་པ་ལུ་ལྷ་མོ་སོགས་ཀྱི་གྲངས་འདྲེན་དང་། ཆེན་པོ་བཞེད་གྲངས་འདྲེན། མངོན་པ་ལུ་ལྷ་མོ་སོགས་ཀྱི་གྲངས་འདྲེན། ལུ་ལྷ་མོ་སོགས་ཀྱི་ངོ་སྤྲོད་དང་། ལུ་ལྷ་མོ་སོགས་ཀྱི་བརྒྱུད་ལ་དབྱུང་གཏམ་བཅས།
- ༦) འཕགས་པ་དང་བཅུན་པ་གོལ་ལྷའི་རྣམ་ཐར་དང་། ཤེར་ཕྱིན་དར་སྤེལ་མཛད་ཚུལ། སློབ་དཔོན་སེང་བཟང་སོགས་རྒྱ་འབྲེལ་ཉེར་གཅིག་མཛད་པ་པོ་སོ་སོའི་རྣམ་ཐར་རམ། ངོ་སྤྲོད་དམ་ངོས་འཛིན་གང་རུང་། གྲངས་འདྲེན་བཅས།

ཀ) རྒྱལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་། ལྷ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གཉིས་སུ་ལའི་རྒྱལ་བརྒྱུད་མ་བྱུང་བར་དུ་མངོན་མཚན་ཅན་དུ་སྦྱོང་བ་མེད་ཚུལ་དང་། དེའི་སློན་བར་སྐབས་དག་དུ་རྒྱལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཤིན་དུ་དར་ཞིང་སྤེལ་བ་དུན་གྱི་རིང་ལྷ་མེད་ཀྱང་ཆེས་དར་ཚུལ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་བྱོན་པ་ནས་སྤེལ་བ་དུན་གྱི་ཡན་ལ་ཕྱགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཐོབ་ཆེས་ཆེ་བ་བྱུང་བ་དང་། དེ་དག་སོ་སོའི་དོས་འདོད་དང་དོ་སྦྱོང་མཛད་རྗེས་བཅས། དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲངས་ནས་རྒྱལ་པོ་ཙན་ཀ་ཡིན་སྤྱོད་ཐོབ་བརྒྱུད་ཅུ་ཙམ་བཞིན་གྲགས་པ་བྱེད་སྟེ་བྱོན་པ་སོ་སོའི་དོ་སྦྱོང་གང་ཅུང་བཅས། རྒྱལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དང་ལྷ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ནམས་སོ་སོར་སྦྱོན་འདྲན་པ་པོ་རྒྱམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཐར་ལོ་རྒྱུས། དོ་སྦྱོང་དང་དོས་འདོད་གང་ཅུང་། ཐམ་ཟེ་ས་ར་ཉ་དང་ལྷ་སྦྱུབ་ཡབ་སྐུ་ཤ་མ་རི་པ་སོགས་དོ་ཉ་གསུངས་པ་པོ་རྒྱམས་དང་། རྒྱུད་རྒྱམས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་འབྲེལ་བཤད་མཛད་པ་པོ་ལག་གི་རྒྱམ་ཐར་རམ་དོ་སྦྱོང་དང་དོས་འདོད་གང་ཅུང་བཅས།

ཁ) མཁས་པ་སློ་དུག་གི་གྲངས་འདྲན་མི་འདྲ་བ་ལག་གི་དོས་འདོད་དང་སོ་སོའི་རྒྱམ་ཐར་གང་ཅུང་། རྩོ་བོ་རྗེ་དང་། མངའ་བདག་མེ་ཉི་བ་དང་། ལྷ་སྟ་ཡུ་ཀ་ར་བཅས་ཀྱི་སོ་སོའི་མཛད་རྗེས་དང་རྒྱམ་ཐར་གང་ཅུང་། ཆོས་སྤྱོད་པའི་པརྟེ་ཉ་སྐུ་ཙམ་ཅུ་ཙམ་བདུན་དང་། མཉམ་ཉེ་ཤུ་ཙམ་བཞི་སོ་སོའི་དོ་སྦྱོང་དམ་དོས་འདོད་གང་རྟེན་རེ་དང་། རེ་ཞིག་འཕགས་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་ལུབ་སྐབས་སྦྱོགས་གང་དང་གང་ལ་བསྟན་པ་དར་བ་དང་། ལྷ་ས་ཡང་འཕགས་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་གང་དུ་དར་བར་འགྱུར་བ་བཅས་སོ།

མཚན།
སློབ་དེབ་གཙོ་བོ།

- 1) རྩོ་ནང་དུ་ར་རྒྱ་ཐར་མཛད་པའི་རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་།
- 2) བཀའ་བབས་བདུན་ལྔ་ཀྱི་རྒྱམ་ཐར།

ལ་སྐོང་སློབ་དེབ།

- 1) ཐུབ་བསྟན་མཚོག་སྤྱོད་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྒྱ་གར་རྒྱལ་རབས།
- 2) འགོས་ལོ་རྩེ་བས་མཛད་པའི་དེབ་ཐེར་སློན་བོ།
- 3) ཡོངས་འདོད་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་ལམ་རིམ་སྤྱོད་པའི་རྒྱམ་ཐར།
- 4) ཀོང་སྤུལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་ཤེས་བྱ་ཀུན་ཁྱབ་མཛོད།

INTERNAL ASSESSMENT (FULL MARKS – 30)

- 1. Class Attendance
- 2. Class Assignment
- 3. Class Presentation

पालि (ख वर्ग)
उत्तरमध्यमा द्वितीय वर्ष
द्वितीय अधिसत्र – षष्ठ पत्र

लिखित परिक्षा (पूर्णाङ्क – 70)

(क) पालि पाठमाला –
पाठ –

१. सोलसमो पाठो से तिसतिमो पाठो तक।

(ख) अनुवाद –

१. हिन्दी से पालि।
२. पालि से हिन्दी।

आन्तरिक परिक्षण (पूर्णाङ्क – 30)

१. उपस्थिति
२. अधिन्याश पत्र
३. कक्षा में प्रस्तुतीकरण

उत्तरमध्यमा द्वितीय वर्ष

ख वर्ग संस्कृत, षष्ठ पत्र
द्वितीय अधिसत्र पूर्णाङ्क ७०

१ शिष्यलेख-चन्द्रगोमिप्रणीत	
(ग) श्लोकार्थ	१५
(घ) ग्रन्थ-ग्रन्थकार-परिचय, सारांश आदि	१५
२ कठोपनिषद्- नाचिकेतोपाख्यानान्त (तृतीय-वल्लीपर्यन्त)	
(ग) सप्रसङ्ग मन्त्रार्थ	१५
(घ) विविध प्रश्न	१५
३ संस्कृत में निबन्ध	१०
टिप्पणी :	
१. १० प्रतिशत प्रश्न वस्तुनिष्ठ होंगे।	
२. प्रश्न का माध्यम हिन्दी होगा।	

सहायक ग्रन्थ :-

- I. निबन्ध-प्रकाश – डॉ. कृ. कु. अवस्थी
- II. निबन्ध-परिजात- डॉ. रजनीकान्त लहरी

आन्तरिकमूल्यांकनम् – पूर्णाङ्कः ३०

- १) कक्षोपस्थितिः
- २) गृहकार्यम्
- ३) कक्षायां प्रस्तुतीकरणम्